

VLAAMSE OVERHEID

Bestuurszaken

[C – 2006/37078]

1 DECEMBER 2006. — Omzendbrief ABB 2006/20 aangaande het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 betreffende de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het provinciedecreet van 9 december 2005 en ter uitvoering van artikelen 156, 175 en 264 van het provinciedecreet van 9 december 2005

Inleiding

Op 9 december 2005 bekrachtigde de Vlaamse Regering het door het Vlaams Parlement goedgekeurde provinciedecreet (*Belgisch Staatsblad*, 29 december 2005). Dit decreet werd gewijzigd bij het decreet van 2 juni 2006 (*Belgisch Staatsblad*, 30 juni 2006).

Artikel 268, § 1, van het provinciedecreet (PD) geeft aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de dag te bepalen waarop elk artikel van het decreet, of onderdelen ervan, en de daarmee overeenstemmende opheffingsbepalingen in werking treden.

Een eerste reeks artikelen zijn al in werking getreden, namelijk door het provinciedecreet zelf (artikel 268, § 2 en § 3, PD). Andere artikelen werden, naar aanleiding van de verkiezingen, in werking gesteld bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 14 juli 2006 (*Belgisch Staatsblad*, 18 juli 2006) en 1 september 2006 (*Belgisch Staatsblad*, 5 september 2006).

Toelichting over de fasering :

1° De volgende bepalingen zijn in werking getreden op 29 december 2005 (datum publicatie in het *Belgisch Staatsblad* - art. 268, § 3, PD) : de overgangsregelen voor het administratief en geldelijk statuut van de ontvanger, met de mogelijkheid het mandaatstelsel toe te passen vanaf die datum (art. 264 PD). Ook de bepaling dat de provinciegouverneur geen enkel voordeel kan verwerven uit de deelname aan raden van bestuur of andere vergaderingen van private vennootschappen of openbare instellingen (art. 62 PD) is toen in werking getreden.

2° De volgende bepalingen zijn in werking getreden op 1 januari 2006 (art. 268, § 2, PD) :

- een aantal algemene bepalingen en de bepaling over het aantal raadsleden (art. 1 tot en met 5 PD);
- een aantal bepalingen over het personeel (personeelsformatie, rechtspositie) - (art. 98 tot en met 113 PD);
- bepalingen over de berekening van termijnen, domeinrecht, optreden in rechte (art. 184 tot en met 187 PD);
- bepalingen over het bestuurlijk toezicht (art. 241 tot en met 253 PD);
- de schrijfwijze van de namen van de provincie (art. 259 PD);

- de opheffing van bepaalde artikelen van het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van het administratief toezicht op de provincies (art. 262, 3°, PD).

3° Een aantal bepalingen zijn in werking getreden naar aanleiding van de verkiezingen op 8 oktober 2006. Artikel 44 en 261 van het provinciedecreet zijn gedeeltelijk in werking getreden op 18 juli 2006 (besluit Vlaamse Regering van 14 juli 2006, *Belgisch Staatsblad* 18 juli 2006). Artikel 7, 8, 9, 11, 13, 38, 44 en 45 van het provinciedecreet zijn geheel in werking getreden op 5 september 2006 en artikel 261 is gedeeltelijk in werking getreden (besluit van de Vlaamse Regering van 1 september 2006, *Belgisch Staatsblad*, 5 september 2006).

4° Bijna alle overige bepalingen treden in werking op 1 december 2006, bij de vernieuwing van de provincieraden. Het gaat om het geheel van de politieke organisatie, de werking en bevoegdheden van de organen, de rechtspositie, de tuchtregeling en de aansprakelijkheid van de mandatarissen, de algemene bepalingen over de werking van de besturen, de provinciale diensten, de wijziging van de grenzen, de verzelfstandiging, de participatie van de burger. Ook een aantal artikelen van titel IV, planning en financieel beheer, treden in werking. Voor de provincies worden de bepalingen die rechtstreeks verband houden met de financiële cyclus pas bij het begin van het nieuwe boekjaar, i.e. 1 januari 2007, in werking gesteld.

Het nieuwe decreet brengt voor de provinciebesturen heel wat wijzigingen met zich mee. Rekening houdend met het aantreden van de nieuwe raden en deputaties moeten die ingepast kunnen worden in een vernieuwd organisatieconcept. Om die reden wordt in een specifieke overgangsregeling voorzien.

Provincies die dat wensen, kunnen de daadwerkelijke implementatie van een aantal welbepaalde maatregelen uitstellen tot 1 oktober 2007. Dat geeft hen een ruimere voorbereidingstijd. Het neemt niet weg dat de desbetreffende decreetsbepalingen op 1 december 2006 in werking treden, zodat de besturen die dat willen onmiddellijk, of op een door hen te bepalen datum in de loop van de eerstvolgende maanden, kunnen overgaan tot de invoering ervan.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 regelt de inwerkingtreding van die bepalingen, samen met de opheffing van de overeenstemmende bepalingen in de Provinciewet en het koninklijk besluit van 2 juni 1999 houdende de algemene regeling op de provinciale boekhouding (ARPB). Daarnaast wordt er uitvoering gegeven aan een aantal artikelen van het provinciedecreet.

Met deze omzendbrief wil ik, aan de hand van de bepalingen van het provinciedecreet en de memorie van toelichting, de inhoud van het uitvoeringsbesluit nader toelichten. Tevens is in deze omzendbrief een overzicht opgenomen van de ondersteuningsmaatregelen die door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur worden aangeboden aan de provinciebesturen. Ten slotte wordt er een tijdsplan voorgesteld voor de inwerkingtreding van de andere bepalingen van het provinciedecreet, die niet in het uitvoeringsbesluit zijn opgenomen.

Ik wil beklemtonen dat de inwerkingtreding op de respectievelijke data niet betekent dat op diezelfde data alle in werking gestelde bepalingen onmiddellijk moeten worden uitgevoerd. Op 1 december 2006 start een overgangperiode waarbij de besturen de nodige aanpassingstijd krijgen om zich in overeenstemming te brengen met de decretale voorschriften. Enkele bepalingen vereisen overigens nog uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering. In dat opzicht is het wenselijk dat de deputatie een stappenplan ontwikkelt en voorlegt aan de provincieraad om de werking van het provinciebestuur tegen 1 oktober 2007 in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het provinciedecreet en dat de deputatie over de uitvoering van het stappenplan regelmatig rapporteert aan de provincieraad.

Door de ingrijpende vernieuwingen in de werking van de besturen zal de toezichhoudende overheid een zekere flexibiliteit aan de dag leggen.

I. Inwerkingtreding van sommige bepalingen van het provincie-decreet op respectievelijk 1 december 2006 en 1 januari 2007

1. Situering

De ervaringen uit het verleden hebben het belang van een goede implementatiemethode aangetoond. Een goed implementatietraject houdt in dat de besturen zich goed moeten organiseren, voor ze een nieuw financieel systeem implementeren.

De veranderingen bieden de opportuniteit om het financiële deel van het provinciedecreet op een gefaseerde manier in werking te laten treden. Dat sluit niet alleen aan bij de conclusies van de evaluatie van de Nieuwe OCMW-boekhouding, maar komt ook tegemoet aan de vraag van de Vlaamse Regering om de uitvoering en de implementatie van het financiële deel met de nodige omzichtigheid aan te pakken vanwege de complexiteit ervan.

Zoals al aangegeven, kunnen de provincies die dat willen de daadwerkelijke invoering van een aantal bepalingen die in werking treden op 1 december 2006 gefaseerd opnemen. Uiterlijk op 1 oktober 2007 zal aan die bepalingen moeten voldaan zijn. Dat geeft hen een ruimere voorbereidingstijd.

Die soepele invoering is mogelijk voor de volgende onderdelen :

- de goedkeuring door de provincieraad van het interne controlesysteem;
- de oprichting van het managementteam conform artikel 92 van het provinciedecreet; dat betekent dat de provincie eventueel een bestaand managementteam kan gebruiken of zonder managementteam kan werken in die overgangperiode;

- de bepaling van het begrip dagelijks bestuur; zolang de provincieraad het begrip dagelijks bestuur niet bepaald heeft, blijven de beslissingen die de provincieraad heeft genomen inzake dagelijks beheer met toepassing van artikel 75, tweede lid, van de Provinciewet van kracht;

- het vaststellen van welke categorieën van verrichtingen van dagelijks bestuur uitgesloten zijn van visumverplichting; zolang de provincieraad deze beslissing niet genomen heeft, zijn alle beslissingen die genomen worden binnen de perken vastgelegd door de Vlaamse Regering, vrijgesteld van de visumverplichting; dus alle bedragen boven de 5.500 euro (excl. btw) worden onderworpen aan het visum, de andere niet;

- de rapporteringsverplichtingen bedoeld in artikel 161, 162, 163 en 164;

- het verrichten van betalingen met dubbele handtekening overeenkomstig artikel 159; inzonderheid wordt dan in de overgangperiode gehandeld overeenkomstig artikel 113octies van de Provinciewet met dien verstande dat het bevelschrift moet worden gelezen als goedgekeurde factuur; de financieel beheerder zal dus tot het systeem van dubbele handtekening is ingevoerd de wettelijkheids- en regelmatigheidscontrole uitvoeren bij de betaling.

Voor de verzelfstandiging voorzag het decreet al in een overgangsbepaling.

Ik vestig er de aandacht op dat de provincies die het wensen, deze maatregelen op 1 december 2006 kunnen invoeren, of op een door hen te bepalen datum van dan af, maar uiterlijk op 1 oktober 2007. Deze flexibele invoering van enkele onderdelen op maat moet ertoe bijdragen dat elke provincie op een goed georganiseerde wijze gebruik maakt van de nieuwe mogelijkheden die het provinciedecreet biedt.

2. Werking van de politieke organen

Over de start van de provinciale bestuursperiode na de verkiezingen van 8 oktober 2006 werd een afzonderlijke omzendbrief uitgevaardigd (BA-2006[1]8). Die omzendbrief geeft de chronologische volgorde weer van het verloop van de samenstelling en van de installatie van de verschillende organen.

Het uitvoeringsbesluit houdende het statuut van de provinciale mandataris is momenteel in voorbereiding.

3. Personeel

3.1 Situering

De eerste vijf hoofdstukken van titel III van het provinciedecreet (art. 98 - 113) over het personeel zijn, ter uitvoering van het provinciedecreet zelf, in werking getreden op 1 januari 2006. Met mijn omzendbrief BA 2006/05 van 17 maart 2006 heb ik de concrete toepassing van die artikelen verduidelijkt in relatie tot de andere bepalingen die nog niet in werking waren gesteld. De onzekerheden die zich toen manifesteerden, zijn met het besluit grotendeels weggewomen. De Vlaamse Regering moet nu alleen nog de aangekondigde uitvoeringsbesluiten uitvaardigen.

Met het besluit wordt ook het laatste hoofdstuk van dat deel in werking gesteld. De daarin bepaalde uitvoeringsbesluiten over de tuchtprocedure en de samenstelling van de beroepscommissie werden al door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd.

3.2 De provinciegriffier en de financieel beheerder

Artikel 76 van het provinciedecreet bepaalt dat er in elke provincie een provinciegriffier en een financieel beheerder zijn. Dat artikel treedt in werking op 1 december 2006. Tegelijkertijd wordt artikel 113bis van de Provinciewet opgeheven, waarmee de functie van provincieontvanger verdwijnt.

Om de overgang van de functie van provincieontvanger naar die van financieel beheerder te regelen, wordt in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering bepaald dat de provincieraad in zijn installatievergadering van december 2006 de provincieontvanger aanstelt als financieel beheerder, met behoud van de verworven rechten inzake het geldelijk statuut, overeenkomstig artikel 264 van het provinciedecreet. De financieel beheerder legt bij zijn aanstelling de eed af.

Vanaf 1 december geldt uiteraard ook de nieuwe bevoegdheidsverdeling tussen de financieel beheerder en de provinciegriffier (zie punt 4.3). De functiebenaming van provinciegriffier blijft ongewijzigd, maar ook voor die functie gelden vanaf 1 december de nieuwe bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

3.3 Evaluatie van de decretale graden (provinciegriffier en de financieel beheerder)

Volgens de bepalingen van artikel 111 worden de decretale graden geëvalueerd door een bijzondere provincieraadscommissie die voorgezeten wordt door de voorzitter van de provincieraad. De graden worden geëvalueerd op basis van een voorbereidend rapport, opgesteld door externe deskundigen in het personeelsbeleid, en op basis van een verslag van de deputatie. De inhoud van de evaluatie zal onder meer verband houden met de inhoud van de afsprakennota en zal ook rekening houden met de bepalingen van het administratief statuut van het provinciepersoneel dat in overeenstemming zal moeten zijn met de minimale bepalingen van de rechtspositieregeling, zoals ze door de Vlaamse Regering zullen worden vastgesteld en waarover de onderhandelingen met de vakorganisaties in het comité C1 nog aan de gang zijn.

Zolang het administratief statuut van het provinciepersoneel niet in overeenstemming gebracht is met de minimale bepalingen van het rechtspositieregelingsbesluit van de Vlaamse Regering blijven de oude bepalingen gelden. Als er geen bepalingen over de evaluatie van de decretale graden in dat statuut zijn opgenomen, zal de provincieraad zo snel mogelijk aanvullende regels moeten vaststellen. Daarvoor kan het best gewacht worden op de uitvaardiging van het rechtspositieregelingsbesluit van de Vlaamse Regering.

Ik ben er mij van bewust dat het jaar 2007 ook voor de evaluatie van de topgraden een inloopjaar zal worden omdat het bestuur nog zal moeten overgaan tot het aanduiden van externe deskundigen.

3.4 De zekerheidsstelling van de ontvanger

Op 1 december 2006 verdwijnt de functie van provincieontvanger en wordt die vervangen door de functie van financieel beheerder. De Provinciewet (PW) verplichtte de provincieontvanger een zekerheid te stellen (artikel 113^{quater} PW). Die verplichte zekerheidsstelling wordt opgeheven samen met de functie van provincieontvanger. Het provinciedecreet legt geen soortgelijke verplichting op aan de financieel beheerders.

In concreto betekent dit dat de provincieontvanger een eindrekening zal opstellen (artikel 113^{undecies} PW), aangezien hij zijn ambt neerlegt om de functie van financieel beheerder te bekleden, en dat volgens de gebruikelijke procedure de door hem gestelde zekerheid zal worden vrijgegeven.

Op vergelijkbare wijze zullen ook de zekerheden gesteld door de bijzondere ontvangers en de bijzonder rekenplichtigen van de provinciebesturen worden vrijgegeven, aangezien ook voor hen de zekerheidsstelling (artikel 114 en 114^{quater} PW) wordt opgeheven en geen soortgelijke regeling wordt ingesteld door het provinciedecreet.

4. Administratieve organisatie

4.1 Situering

Het begrip administratieve organisatie moet in zijn ruime betekenis begrepen worden. De administratieve organisatie is niet beperkt tot de bevoegdheden van de provinciegriffier en financieel beheerder, de samenstelling van het managementteam en de vaststelling van het organogram. De administratieve organisatie heeft ook betrekking op het interne controlesysteem met onder meer de financiële procedures. Die procedures moeten uitgebouwd worden in de lijn van de nieuwe bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de provinciale politieke en ambtelijke actoren. De bevoegdheden en de werking van de politieke organen zijn immers door de inwerkingtreding van de desbetreffende artikelen grondig gewijzigd. Om een coherente bevoegdheidsregeling en een efficiënte werking mogelijk te maken, treden ook de artikelen over de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de wettelijke (decreta) graden in werking. De gewijzigde bevoegdheden maken nieuwe financiële procedures noodzakelijk.

4.2 Het organogram

Het voorontwerp van het organogram van de provinciale diensten wordt opgesteld door de provinciegriffier, in overleg met het managementteam (art. 84, § 4, 1° PD). De provincieraad stelt vervolgens het organogram vast. Het organogram weerspiegelt de organisatiestructuur van de provinciale diensten en geeft de gezagsverhoudingen aan (art. 73 PD).

De organisatiestructuur moet ervoor zorgen dat de provincie haar beleidsdoelstellingen op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier kan verwezenlijken. Het provinciedecreet biedt de provincies die mogelijkheid aangezien het geen inhoudelijke grenzen aan het organogram oplegt. Idealiter spruit het organogram voort uit de strategie van de provincie. In haar strategie maakt de provincie bepaalde langetermijnkeuzes. Die keuzes betreffen onder andere het aanbod van de dienstverlening en de manier waarop het aanbod georganiseerd wordt (intern of extern, al dan niet verzelfstandigd). Aangezien strategische keuzes aan ontwikkeling onderhevig zijn, is ook het organogram veranderlijk in de tijd. Omdat van de provinciebesturen niet verwacht kan worden dat ze die strategische keuzes al gemaakt hebben op 1 december 2006, kunnen ze de bestaande organisatie als vertrekpunt nemen. Het moment waarop het algemeen beleidsprogramma opgesteld wordt, is het ideale tijdstip om over het organogram te reflecteren. Het organogram kan dan bijgestuurd worden op basis van het algemeen beleidsprogramma, of in een latere fase op basis van de strategische nota bij het meerjarenplan. De provincies kunnen het best in de nodige reflectietijd voorzien aangezien het organogram bepalend is voor de samenstelling van het managementteam en belangrijk is voor de aanwijzing van de budgethouders. In het organogram moet immers aangegeven worden welke functies deel uitmaken van het managementteam. Een wijziging in de samenstelling van het managementteam houdt dus ook een wijziging van het organogram in.

4.3 Bevoegdheden van de provinciegriffier en de financieel beheerder

4.3.1 Algemeen

Een belangrijke vernieuwing op het vlak van de administratieve organisatie betreft het responsabiliseren van de administratie. De administratie wordt geresponsabiliseerd via een samenwerkingsmodel met de politiek verantwoordelijken. In dat samenspel vervult de provinciegriffier de schakelfunctie tussen politiek en administratie. Hij is het hoofd van de administratie en heeft de leiding van de diensten. Tegelijkertijd is hij de partner van de deputatie bij de realisatie van de beleidsdoelstellingen van de provinciale diensten.

Die conceptuele vernieuwing blijkt uit de bevoegdheden die hem door het provinciedecreet worden toegekend (art. 83 tot en met 88 en art. 158 en 159 PD).

De klassieke ontvangersfunctie is gemoderniseerd. De taken die betrekking hebben op het financieel beheer worden voortaan uitgeoefend door de financieel beheerder. Hij is de ambtelijke verantwoordelijke voor de provinciefinanciën en bekleedt in het provinciale organisatieconcept een specifieke positie. Die specifieke positie blijkt uit de bevoegdheden die het provinciedecreet toegewezen heeft aan de financieel beheerder (art. 89 tot en met 91 en art. 161 en 162 PD).

4.3.2 De wettelijkheidscontrole

Met het oog op functiescheiding heeft de decreetgever in de uitgavenprocedure tweemaal in een wettelijkheidscontrole voorzien, namelijk één uitgevoerd door de financieel beheerder en één door de provinciegriffier. De besturen kunnen in hun interne controlesysteem uiteraard nog extra controles inbouwen.

4.3.2.1 De wettelijkheidscontrole die voorafgaat aan de verbintenissen

Het provinciedecreet bepaalt in artikel 156, § 2, dat de voorgenomen financiële verbintenissen over uitgaven onderworpen zijn aan een voorafgaand visum van de financieel beheerder. De financieel beheerder onderzoekt daartoe, in het kader van zijn opdracht als vermeld in artikel 90 van het provinciedecreet, in volle onafhankelijkheid de wettigheid en regelmatigheid van die voorgenomen financiële verbintenis, zoals vermeld in artikel 156 van het provinciedecreet. De wettelijkheidscontrole impliceert ook een kredietscontrole (art. 90 en 156, § 2, PD). Door het visum te verlenen bevestigt de financieel beheerder de wettigheid en de regelmatigheid van de voorgenomen verbintenis. Die controle ontslaat de budgethouder echter geenszins van zijn primaire verantwoordelijkheid om de wettigheid en regelmatigheid van zijn voorgenomen verbintenis te controleren.

In de Provinciewet werd de wetmatigheids- en kredietcontrole uitgevoerd door de ontvanger bij gelegenheid van de aanrekening en de betaling van de uitgaven. Door die controle eerder uit te voeren kan de financieel beheerder de problemen tijdig vaststellen en voorkomen. Ik benadruk dat het visum enkel betrekking heeft op een wettigheids- en regelmatigheidscontrole, niet op de opportuniteit van de verbintenissen.

De provincieraad kan binnen de perken die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering, bepaalde categorieën van verrichtingen van dagelijks bestuur uitsluiten van de visumverplichting. In artikel 5 van het uitvoeringsbesluit heeft de Vlaamse Regering bepaald dat de provincieraad de verrichtingen waarvan het bedrag niet hoger is dan het bedrag van de verrichtingen die in het kader van de wet op de overheidsopdrachten gegund worden op basis van artikel 122, 1°, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 betreffende de overheidsopdrachten van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken, kan uitsluiten van visumverplichting. Dat zijn voorgenomen verbintenissen waarvan het bedrag momenteel niet hoger ligt dan 5.500 euro (excl. btw). Voorgenomen verbintenissen van meer dan 5500 euro (excl. btw) zijn dus steeds aan de visumverplichting onderworpen.

De provincieraad kan zo vermijden dat elke voorgenomen verbintenis onderworpen moet worden aan een voorafgaand visum, wat de dagelijkse werking aanzienlijk zou bezwaren.

Hoewel artikel 5 van het uitvoeringsbesluit zich baseert op de wetgeving op de overheidsopdrachten, gelden de perken van mogelijke vrijstelling van visumverplichting voor alle mogelijke verbintenissen en dus niet enkel in het kader van overheidsopdrachten (aanwerving personeelsleden, toekenning subsidies, aangaan van leningen).

Ik vestig er de aandacht op dat aan de voorgenomen financiële verbintenissen een visum toegekend moet worden voor ze kunnen worden aangegaan.

- In het kader van overheidsopdrachten moet het visum dus toegekend worden voor de toewijzing betekend wordt, inclusief voor leningen en andere externe financieringen.

- In het kader van bezoldigingen moet het visum toegekend worden voor de definitieve aanstelling van het personeelslid.

- Bij de toekenning van werkings- en investeringssubsidies moet het visum toegekend worden voor de beslissing tot toekenning van de subsidie genomen wordt. Voor subsidies die nominatief opgesomd worden in het budget is dat voor de vaststelling van het budget door de provincieraad. Voor subsidies die toegekend worden op basis van een subsidiereglement is dat voor de beslissing van de budgethouder tot toekenning van de individuele subsidies.

Om te bepalen of een voorgenomen financiële verbintenis binnen de perken van de vrijstelling valt, moet het totaal van de uitgaven voor de volledige looptijd van de verbintenis in rekening worden gebracht. Voor verbintenissen van onbepaalde duur bepaalt de provincieraad de termijn die in aanmerking genomen moet worden voor de berekening van het totaal van de uitgaven. De provincieraad houdt hierbij rekening met de normale termijn van een dergelijke verbintenis.

Uitgaven kunnen het gevolg zijn van wettelijke verplichtingen die inherent zijn aan een eerder genomen beslissing (bijvoorbeeld onroerende voorheffing ingevolge de aankoop van een onroerend goed). Die uitgaven hoeven niet telkens opnieuw een voorafgaand visum onderworpen te worden.

Uitgaven voor wettelijke verplichtingen die gekoppeld zijn aan het realiseren van ontvangsten, zoals roerende voorheffing, btw, hoeven evenmin een voorafgaand visum te krijgen.

Als het visum niet verplicht is, kan de budgethouder er toch voor opteren bepaalde voorgenomen verbintenissen voor te leggen aan de financieel beheerder. Als de deputatie de betrokken budgethouder is en het stemgedrag bij de beslissing niet wordt genotuleerd, kan ook een lid van de deputatie voor de voorgenomen verbintenis het visum van de financieel beheerder vragen (art. 156, § 2, PD).

Als de financieel beheerder, bij gemotiveerde beslissing, aan een door een budgethouder voorgenomen verbintenis waarvoor nog voldoende kredieten zijn, weigert zijn visum te verlenen, kan de deputatie op eigen verantwoordelijkheid viseren. In dat geval bezorgt de deputatie de gemotiveerde beslissing van de financieel beheerder aan de provinciegouverneur, samen met het afschrift van zijn beslissing. De beslissing van de deputatie wordt pas uitvoerbaar als de toezichttermijn, vermeld in artikel 248 van het provinciedecreet, (in principe dertig dagen) is verstreken.

De financieel beheerder rapporteert in volle onafhankelijkheid minstens eenmaal per semester aan de provincieraad over de uitvoering van zijn taak van voorafgaande controle van de wettigheid en regelmatigheid van de voorgenomen verbintenissen. Hij stelt tegelijkertijd een afschrift van dat rapport ter beschikking van de deputatie en van de provinciegriffier (art. 162 PD).

4.3.2.2 De wettelijkheidscontrole die voorafgaat aan de betalingsopdracht

De decreetgever heeft een tweede wettelijkheidscontrole ingebouwd tussen de goedkeuring van de factuur door de budgethouder en de doorsturing van de betalingsopdracht aan de financiële instelling door de financieel beheerder. Artikel 159 van het provinciedecreet bepaalt immers dat er voor de girale betalingen een dubbele handtekening geplaatst moet worden op de betalingsopdrachten. De provinciegriffier, of zijn gemachtigde, moet als eerste zijn handtekening plaatsen en bevestigt hiermee de wettigheid en regelmatigheid van de uitgave.

De financieel beheerder, of zijn gemachtigde, plaatst als tweede zijn handtekening. De handtekening van de financieel beheerder houdt geen wettelijkheids- en regelmatigheidscontrole in, die tot de verantwoordelijkheid van de provinciegriffier behoort. Bij het plaatsen van zijn handtekening bepaalt de financieel beheerder de uitvoeringsdatum van de betaalopdracht.

Problemen die zich voordoen in de periode die verloopt tussen het moment waarop de provinciegriffier zijn handtekening plaatst en het moment waarop de financieel beheerder de betalingsopdracht ondertekent, moeten opgevangen worden door de eigen interne controleprocedures.

Als de provinciegriffier (of zijn gemachtigde) weigert een betalingsopdracht te ondertekenen (bijvoorbeeld omdat onregelmatigheden werden vastgesteld), kan de deputatie op eigen verantwoordelijkheid bevelen de betaling uit te voeren. Dat bevel kan niet worden geweigerd (art. 159, § 2, PD). In dat geval bezorgt de deputatie een afschrift van zijn beslissing aan de provinciegouverneur. De beslissing van de deputatie wordt pas uitvoerbaar als de toezichttermijn, vermeld in artikel 248 van het provinciedecreet, is verstreken. Die besluiten zijn niet vermeld in artikel 246, wat betekent dat de toezichttermijn dertig dagen duurt. Alle bepalingen van artikel 248 zijn erop van toepassing. De termijn kan dus gestuit worden door aanvullende inlichtingen op te vragen of door een klacht aangetekend te versturen. Tijdens de termijn kan de gouverneur de uitvoering van het besluit schorsen, en de Vlaamse Regering kan het rechtstreeks vernietigen.

De provinciegriffier mag het bevel tot uitvoering van de betaling dus niet weigeren en moet in dat geval de betaalopdracht ondertekenen. Hij ondertekent dan evenwel niet meer in het kader van zijn wettelijkheidscontrole maar ter uitvoering van de beslissing van de deputatie. Dergelijke betaalopdrachten bevatten dus nog steeds de handtekening van zowel de provinciegriffier als de financieel beheerder.

In geval van schorsing wordt artikel 249 van toepassing, waarin is bepaald dat de deputatie zijn beslissing intrekt, rechtvaardigt of aanpast. In dat laatste geval beschikt de Vlaamse Regering over vijftig dagen om tot vernietiging over te gaan.

De financieel beheerder kan geen betalingen weigeren die door de provinciegriffier of zijn gemachtigde is ondertekend. Hij kan zich wel informeren of de betaling effectief dient te worden doorgestuurd naar de bankinstelling indien hij meent een onregelmatigheid te hebben vastgesteld.

4.3.3 Financiële verrichtingen

4.3.3.1 Algemene bepalingen

Volgens artikel 89 van het provinciedecreet is de financieel beheerder, onder de functionele leiding van de provinciegriffier, verantwoordelijk voor het thesauriebeheer (zie ook 4.3.1 Algemeen). Artikel 90 bepaalt dat de financieel beheerder in volle onafhankelijkheid de ontvangsten invordert (zie 4.7.3 De ontvangstenprocedure).

De financieel beheerder kan de girale betalingen pas uitvoeren nadat de provinciegriffier daartoe opdracht heeft gegeven (art. 159, § 1, PD) en de decreetgever heeft de provinciegriffier bevoegd gemaakt voor de kasverrichtingen (art. 159 en 165 PD). Die kasverrichtingen spelen immers een belangrijke rol in de administratieve organisatie en de interne procedures en ze hebben bovendien slechts een geringe invloed op de optimalisatie van het thesauriebeheer. Daarnaast beschikt de provinciegriffier nog over een aantal delegatiemogelijkheden waardoor er een grote diversiteit aan betalingen en inningen mogelijk wordt met telkens andere bevoegdheden.

Om een duidelijk beeld te schetsen van de bevoegdheden over de verschillende verrichtingen maak ik een onderscheid tussen :

- de uitgaven die de gewone betalingsprocedure volgen (art. 159 PD);
- de ontvangsten die de gewone inningsprocedure volgen (art. 159 PD);
- de uitgaven die onmiddellijk betaald worden (art. 158 PD);
- de ontvangsten die onmiddellijk geïnd worden (art. 158 PD);
- de verrichtingen inzake thesauriebeheer (art. 159 PD).

De onmiddellijke vereffening van uitgaven houdt in dat de betaling vrijwel tegelijk uitgevoerd wordt met het werk, de levering of de dienst. Voorbeelden hiervan zijn de betaling voor de technische keuring van voertuigen of aankopen in grootwarenhuizen. Alle overige uitgaven volgen de gewone betalingsprocedure waarbij er eerst een document opgesteld wordt waaruit de schuld van de provincie blijkt, vervolgens de wettelijkheid en regelmatigheid worden gecontroleerd, en pas nadien de schuld vereffend wordt.

Voor ontvangsten spreekt men van een onmiddellijke vereffening als de inning samenvalt met de vaststelling van het invorderingsrecht. Een voorbeeld hiervan is het toegangsgeld voor een museum of een zwembad. Alle overige ontvangsten volgen de gewone inningsprocedure waarbij eerst het invorderingsrecht wordt vastgesteld, dat vervolgens aan de schuldenaar bezorgd wordt, en het recht pas nadien geïnd wordt.

4.3.3.2 De betalingen volgens de gewone procedure

a) De girale betalingen volgens de gewone procedure

Voor deze betalingen mag de financieel beheerder (of zijn gemachtigde) de betalingsopdracht pas ondertekenen na de uitdrukkelijke opdracht vanwege de provinciegriffier of zijn gemachtigde (zie 4.3.2.2 De wettelijkheidscontrole die voorafgaat aan de betalingsopdracht).

Al deze betalingsopdrachten, zowel individuele als collectieve, moeten dus zowel de handtekening van de provinciegriffier (of zijn gemachtigde) als die van de financieel beheerder (of zijn gemachtigde) bevatten. Dat geldt dus eveneens voor de betalingsopdrachten inzake :

- de uitbetaling van de lonen;
- de betaling van de schulden inzake bedrijfsvoorheffing, RSZ, btw;
- de betaling van uitgaven die niet budgettair gestuurd worden, zoals de terugbetaling van onverschuldigde betalingen.

Wanneer de provinciegriffier of de financieel beheerder beslissen om met gemachtigden te werken zal dit alleszins schriftelijk moeten worden vastgelegd. Het is noodzakelijk dat in dat geval contact wordt opgenomen met de financiële instellingen om de nodige formaliteiten te vervullen.

In de periode tussen het moment waarop de provinciegriffier zijn handtekening plaats en het moment waarop de financieel beheerder de betaalopdracht ondertekent, kunnen er zich nog feiten voordoen die de geplande uitbetaling in het gedrang brengen, zoals het faillissement van de aannemer, een overdracht of een beslag. Het bestuur moet zijn betalingsprocedure in het interne controlesysteem zodanig uitwerken dat dergelijke risico's opgevangen worden.

De provinciegriffier kan bijvoorbeeld bij kennisgeving of bekendmaking van een faillissement, een overdracht of een beslag onmiddellijk de financieel beheerder informeren - wanneer hij reeds een betalingsopdracht aan die schuldeiser heeft getekend - met het verzoek die betalingsopdracht terug te bezorgen indien deze nog niet aan de bankinstelling werd bezorgd.

Ingevolge zijn bevoegdheid over het thesauriebeheer bepaalt de financieel beheerder de uitvoeringsdatum van de betaalopdrachten.

In de provinciebesturen worden ook heel wat betalingen uitgevoerd zonder dat daar nog een individuele betaalopdracht mee gepaard gaat (bijvoorbeeld betaling van de leningslasten). Die betalingswijze maakt dan deel uit van een overeenkomst. Dergelijke overeenkomsten worden onder meer gesloten voor leningen, financiële of operationele leasing, huur. Om de bepalingen over functiescheiding van het provinciedecreet te respecteren, moeten de overeenkomsten die een of andere vorm van domiciliëring inhouden, medeondertekend worden door de provinciegriffier (of zijn gemachtigde) en de financieel beheerder (of zijn gemachtigde).

Zodra het bestuur beslist heeft het systeem van dubbele handtekening onmiddellijk toe te passen moeten alle betaalopdrachten die aan de financiële instelling betekend worden vanaf dat ogenblik zowel de handtekening van de provinciegriffier als die van de financieel beheerder bevatten. Betaalopdrachten die aan de financiële instelling bezorgd worden voor die datum maar waarvan de uitvoeringsdatum erna is, hoeven alleen ondertekend te zijn door de financieel beheerder.

b) De chartale betalingen volgens de gewone procedure

De provinciegriffier is verantwoordelijk voor de kasverrichtingen (art. 159 en 165 PD). Hij kan, na advies van de financieel beheerder, de kasverrichtingen opdragen, inclusief de chartale betalingen, aan een of meer personeelsleden van de provincie, met uitsluiting van de financieel beheerder (art. 159, § 1, PD). Die procedure zal in de provinciebesturen echter weinig voorkomen omdat betalingen volgens de gewone betalingsprocedure meestal giraal uitgevoerd worden.

4.3.3.3 De inningen volgens de gewone procedure

a) De girale inningen volgens de gewone procedure

Artikel 90 van het provinciedecreet bepaalt dat de financieel beheerder verantwoordelijk is voor de invordering van de ontvangsten en bijgevolg ook voor de girale inningen.

b) De chartale inningen volgens de gewone procedure

De provinciegriffier is verantwoordelijk voor de kasverrichtingen (art. 159 en 165 PD), dus ook voor de chartale inningen. Hij kan in dat opzicht, na advies van de financieel beheerder, de kasverrichtingen opdragen aan een of meer personeelsleden van de provincie, met uitsluiting van de financieel beheerder (art. 159, § 1, PD).

Dit betekent dat de provinciegriffier (of het personeelslid dat door de provinciegriffier daarmee belast is) een ontvangstbewijs kan geven voor de ontvangsten sommen. Aangezien de financieel beheerder de ontvangsten invordert, kan alleen hij kwijting geven voor de vereffening van de vordering. Het is echter evident dat de provinciegriffier op het ontvangstbewijs melding maakt van de factuur die de schuldenaar wenst te betalen. Deze nuance is onder meer van belang voor de kwijting op authentieke akten. Voor de dagdagelijkse ontvangsten gebeurt het zelden dat er om een expliciete kwijting zal worden gevraagd.

4.3.3.4 De uitgaven met onmiddellijke betaling

De provinciegriffier kan, na advies van de financieel beheerder, aan bepaalde budgethouders of personeelsleden een provisie ter beschikking stellen om geringe exploitatie-uitgaven van het dagelijks bestuur te betalen, onder de voorwaarden, bepaald door de provincieraad (art. 158, § 1, PD). Dat is alleen mogelijk voor uitgaven die niet de normale uitgavenprocedure volgen, maar onmiddellijk na het werk, de levering of de dienst vereffend moeten worden. Het is dus zeker niet de bedoeling dat door het gebruik van kasprovisies de controles door de financieel beheerder en de provinciegriffier omzeild worden. Alle overige uitgaven volgen de gewone betalingsprocedure.

Girale betalingen worden niet onmiddellijk na de geleverde prestatie uitgevoerd. Het is dus tegenstrijdig met de doelstelling van artikel 158 van het provinciedecreet dat girale betalingen uitgevoerd worden met de kasprovisies.

Dergelijke uitgaven zullen dus steeds chartaal betaald worden, met een debetkaart (Bancontact), met een kredietkaart (bijvoorbeeld Visa) of met een elektronische portemonnee (Proton).

De girale verrichting tot aanzuivering van de toegekende kasprovisies valt onder de dubbele handtekening. Deze aanzuivering kan ook via de kas van de provinciegriffier gebeuren. De betalingen die de provisiehouder heeft verricht, worden immers pas opgenomen in de boekhouding van de provincie op het ogenblik dat de provisiehouder de wedersamenstelling van zijn provisie vraagt (art. 158, § 1, PD).

4.3.3.5 De ontvangsten met onmiddellijke inning

De provinciegriffier kan, na advies van de financieel beheerder, bepaalde personeelsleden belasten met de inning van geringe dagontvangsten, onder de voorwaarden die bepaald zijn door de provincieraad (art. 158, § 2, PD). Dat is alleen mogelijk bij ontvangsten die niet de normale inningsprocedure volgen, maar waarvan de inning samenvalt met de vaststelling van het invorderingsrecht. Het is dus zeker niet de bedoeling dat reeds vroeger vastgestelde rechten op die wijze geïnd worden. Die ontvangsten moeten de gewone inningsprocedure volgen.

De provincieraad moet dus de voorwaarden bepalen waaronder de provinciegriffier personeelsleden met die inningen kan belasten. Hieronder valt onder meer de definiëring van een geringe dagontvangst. Ik merk wel op dat een dergelijke definiëring in de eerste plaats moet slaan op een individuele verrichting. Hoewel de totale ontvangsten binnen een bepaalde periode aanzienlijk kunnen zijn, moeten de individuele ontvangsten gering van aard zijn.

De provincieraad zal zo spoedig mogelijk de voorwaarden bepalen waaronder personeelsleden van de provincie kunnen worden belast met de inning van geringe dagontvangsten.

4.3.3.6 Betalingen in verband met thesauriebeheer

De betalingen in verband met het thesauriebeheer worden autonoom uitgevoerd door de financieel beheerder (art. 159, § 1, PD). De handtekening van de provinciegriffier is niet daarvoor vereist.

Daarom is het noodzakelijk dat de provinciebesturen aan de financiële instellingen een lijst bezorgen, ondertekend door de provinciegriffier en de financieel beheerder, met de financiële rekeningen van het provinciebestuur die door de financieel beheerder worden beheerd.

De aankoop van een bankcheque moet beschouwd worden als een betaling in het kader van het thesauriebeheer. Op het moment van de aankoop blijft de totale thesaurie immers ongewijzigd. De afgifte van de bankcheque aan een derde moet beschouwd worden als een chartale verrichting en gebeurt bijgevolg door de provinciegriffier (of zijn gemachtigde).

4.3.3.7 Slotbepalingen

Er moet dus een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de delegatie die gegeven kan worden op basis van artikel 159 van het provinciedecreet en de delegatie die gegeven kan worden op basis van artikel 158.

De personeelsleden die belast worden met kasverrichtingen op basis van artikel 159 zijn enkel bevoegd voor betalingen en inningen die de gewone vereffeningprocedure gevolgd hebben.

De personeelsleden die, op basis van artikel 158 van het provinciedecreet, een kasprovisie ter beschikking hebben gekregen, mogen die enkel gebruiken als de betaling samenvalt met de ontvangen prestatie.

De personeelsleden die belast worden met de inning van geringe dagontvangsten, op basis van artikel 158, zijn enkel bevoegd voor inningen die samenvallen met de vaststelling van het invorderingsrecht.

Het beheer van een kasprovisie voor geringe exploitatie-uitgaven mag nooit vermengd worden met het kasbeheer in het kader van de inning van geringe dagontvangsten. Dat onderscheid moet duidelijk blijken uit de gevoerde kasboekhoudingen. Volgens de geest van het provinciedecreet kan die kasboekhouding louter bestaan uit een kasregister. De provincie beslist er vrij over hoe ze een en ander registreert.

Zowel het werken met kasprovisies voor geringe exploitatie-uitgaven als de inning van geringe dagontvangsten door personeelsleden moet het voorwerp zijn van een procedure binnen het interne controlesysteem.

Artikel 161 van het provinciedecreet dat stelt dat de financieel beheerder verantwoordelijk is voor de rapportage over het thesauriebeheer, heeft niet enkel betrekking op de verrichtingen van de financieel beheerder zelf, maar betreft alle elementen van het thesauriebeheer.

Het spreekt voor zich dat er zowel binnen het provinciebestuur als bij de financiële instellingen nog heel wat voorbereid moet worden opdat de verrichtingen vanaf 1 december 2006 kunnen verlopen volgens de bepalingen van het provinciedecreet. Ik raad de provinciebesturen daarom aan zo snel mogelijk contact op te nemen met hun financiële instellingen om de nodige maatregelen te nemen.

Bij de betaling van de presentiegelden of de wedden van de mandatarissen kan op schriftelijke vraag van de mandataris een deel ingehouden worden ten voordele van een derde die hij aanduidt.

Op het einde van het boekjaar zal hierover door de provincie een attest afgeleverd worden aan de betrokken mandataris.

4.4 Het managementteam

De goede werking van de provincie en de kwaliteit van haar dienstverlening zijn onder meer afhankelijk van de mate waarin het geheel van de provinciale diensten samenwerkt. Samenwerking vereist overleg en daarin is een rol weggelegd voor het managementteam. Meer concreet ondersteunt het managementteam de coördinatie van de provinciale diensten bij de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de beleidsevaluatie. Daarnaast bewaakt het de eenheid in de werking, de kwaliteit van de organisatie en de werking van de provinciale diensten, alsook de interne communicatie (art. 94 PD). In bepaalde aangelegenheden wordt overleg expliciet opgelegd door het decreet.

De provinciegriffier zit het managementteam voor. Ook de financieel beheerder maakt er verplicht deel van uit. Daarnaast kan de provincieraad in het organogram de andere functies bepalen waaraan het lidmaatschap van het managementteam verbonden is (art. 92 en 93 PD). De provincieraad moet hierbij weloverwogen te werk gaan. Rekening houdend met de rol die het managementteam vervult, is het aanbevolen dat de belangrijkste diensthoofden er deel van uitmaken. Mits het beheersinstrument oordeelkundig gebruikt wordt, mag aangenomen worden dat zij de belangrijkste budgethouders zijn. Ook niet-leidinggevende personeelsleden kunnen lid zijn van het managementteam. Ik denk hier bijvoorbeeld aan stafmedewerkers die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Niets belet dat het team naast zijn officiële samenstelling tijdens zijn vergadering een beroep doet op andere personeelsleden.

Het managementteam is in elk geval een ambtelijk orgaan. Politieke mandatarissen kunnen er geen deel van uitmaken. Uiteraard staat het de provinciebesturen vrij periodiek overleg te organiseren tussen het managementteam en bijvoorbeeld de leden van de deputatie.

Vanaf 1 december 2006 en tot op het moment dat de provincieraad het organogram opnieuw heeft vastgesteld, zal het managementteam volgens het provinciedecreet enkel uit de provinciegriffier en de financieel beheerder bestaan. Als er besturen zijn die al een intern overlegplatform hebben georganiseerd, bijvoorbeeld een diensthoofdenoverleg, dan is het aanvaardbaar dat dat overlegorgaan gedurende tien maanden dienst doet als managementteam tot op het moment dat de provincieraad het organogram, zoals vermeld in artikel 73 van het provinciedecreet, heeft vastgesteld. Voorwaarde is wel dat het interne overlegorgaan een ambtelijk overlegorgaan is waar minimaal de provinciegriffier en de financieel beheerder deel van uitmaken. Het vereiste overleg dat binnen het managementteam moet plaatsvinden in het kader van de besluitvorming van de provincieraad (onder andere artikel 84 en 89 PD) zal, gedurende de overgangperiode, geacht worden in overeenstemming te zijn met de regelgeving, voor zover het overleg plaatsvindt binnen het interne overlegorgaan.

In het kader van goed bestuur raad ik aan om het aantal leden van het managementteam in het begin beperkt te houden. In een latere fase kan de samenstelling uitgebreid worden. Het omgekeerde traject volgen kan leiden tot moeilijkheden. Gelet op de decretale bevoegdheden van het managementteam is het wenselijk dat het managementteam een huishoudelijk reglement aanneemt en moeten er uiteraard verslagen van de beraadslagingen worden opgemaakt.

4.5 De afsprakennota

Minstens na iedere vernieuwing van de provincieraad legt de provinciegriffier, mede namens het managementteam, de afspraken met de deputatie vast in een afsprakennota.

Die afsprakennota beschrijft de wijze van samenwerken om de beleidsdoelstellingen te realiseren, de omgangsvormen tussen bestuur en administratie en de manier waarop de provinciegriffier de bevoegdheden uitoefent die hem door de deputatie zijn gedelegeerd overeenkomstig artikel 58 van het provinciedecreet (art. 84 PD).

De afsprakennota moet er enerzijds voor zorgen dat de mandatarissen zich kunnen toeleunen op het beleid en anderzijds dat de personeelsleden de verantwoordelijkheid krijgen voor het beheer. Ze moet er dus toe bijdragen dat, tijdens de uitvoering van de beleidsdoelstellingen, samenwerkingsproblemen vermeden worden.

De afsprakennota is tevens een instrument om de personeelsleden verantwoordelijkheden te geven en hen op het einde van de periode waarvoor het contract werd gesloten verantwoording te doen afleggen.

4.6 Definiëring dagelijks bestuur

Op voorstel van de deputatie vult de provincieraad de inhoud van het begrip dagelijks bestuur in. Die beslissing heeft invloed op meerdere belangrijke elementen van de administratieve organisatie :

- de bevoegdheidsverdeling tussen de provincieraad en de deputatie (art. 43, § 2, 10° - 12°, en art. 57, § 3, 5°, PD);
- de mogelijkheid tot delegatie van het budgethouderschap aan de provinciegriffier (art. 155, § 2, PD);
- de vrijstelling van de verplichting inzake voorafgaand visum (art. 156, § 2, PD);
- het gebruik van kasprovisies voor geringe exploitatie-uitgaven (art. 158 PD).

Een goed afgewogen definiëring van het begrip dagelijks bestuur, op maat van de eigen organisatie, is dus van groot belang. De provincieraad moet die beslissing in ieder geval zo spoedig mogelijk nemen zodat de bevoegdheidsregeling binnen het bestuur duidelijk afgelijnd wordt en de financiële procedures bijgestuurd kunnen worden.

In een voorlopige fase zou de provincieraad zich bij de vaststelling van het begrip dagelijks bestuur kunnen inspireren op de bestaande beslissing over de delegatie, bepaald in (het opheffen) artikel 75 van de Provinciewet (overheidsopdrachten van dagelijks bestuur). Op die wijze beschikt het bestuur snel over een duidelijke begripsbepaling.

Niets belet het bestuur echter om het begrip in de toekomst gevoelig uit te breiden en om bijvoorbeeld ook bepaalde (vervangings)investeringen onder te brengen bij het dagelijks bestuur.

Door vast te stellen welke opdrachten voor werken, leveringen en diensten beschouwd kunnen worden als opdrachten van dagelijks bestuur, wordt de deputatie bevoegd voor de vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van die overheidsopdrachten.

Door het begrip dagelijks bestuur te definiëren wordt de deputatie ervoor bevoegd om daden van beschikking te stellen met betrekking tot roerende en onroerende goederen voor zover de verrichting behoort tot het dagelijks bestuur (art. 43, § 2).

Op basis van de definiëring van het begrip dagelijks bestuur kan de deputatie beslissen welke aangelegenheden van dagelijks bestuur het delegeert aan de provinciegriffier in het kader van budgethouderschap.

Naast de definiëring van dagelijks bestuur kan de provincieraad, binnen de perken van artikel 5 van het uitvoeringsbesluit, ook een aanvullende beslissing nemen om te bepalen welke verrichtingen van dagelijks bestuur vrijgesteld worden van het voorafgaande visum door de financieel beheerder.

Binnen de perken van dagelijks bestuur kan de provinciegriffier aan bepaalde personeelsleden kasprovisies toekennen voor geringe exploitatie-uitgaven.

4.7 Interne controle

4.7.1 Algemene bepalingen

Het provinciedecreet houdt inzake interne controle een aantal belangrijke vernieuwingen in ten opzichte van de Provinciewet, zoals de verantwoordelijkheid van de provinciegriffier ter zake en de goedkeuring van het interne controlesysteem (ICS) door de provincieraad (art. 95 - 97 PD). Interne controle hangt nauw samen met het principe van responsabilisering, want delegatie en verdeling van verantwoordelijkheden kunnen niet efficiënt verlopen zonder een goed interne controlesysteem. Hoewel enkele belangrijke controle-elementen al in het decreet zijn opgenomen - denk maar aan de nieuwe bevoegdheden van de provinciegriffier en de financieel beheerder waarbij er rekening is gehouden met het principe van de functiescheiding - moeten de provincies zelf zorgen voor een afdoende controlesysteem. Dat controlesysteem zal verschillen van provincie tot provincie. Elke provincie heeft immers andere doelstellingen en is niet op dezelfde wijze georganiseerd. Men kan dus niet zomaar het interne controlesysteem van een andere provincie integraal overnemen. Wel kunnen de goede praktijken van andere besturen dienen om inspiratie op te doen voor het eigen bestuur. Het interne controlesysteem beschrijft op welke wijze de interne controle wordt georganiseerd, wijst de personeelsleden aan die ervoor verantwoordelijk zijn en bepaalt de rapporteringsverplichtingen van de personeelsleden die bij het systeem van interne controle betrokken zijn. Onverminderd het voorgaande beklemt ook dat interne controle niet alleen een taak is, maar ook de verantwoordelijkheid is van elk personeelslid in de organisatie.

De provinciegriffier stelt het interne controlesysteem vast, na overleg met het managementteam. Het is wel onderworpen aan de goedkeuring van de provincieraad (art. 96 PD). Die goedkeuring ontslaat de provinciegriffier niet van zijn verantwoordelijkheid, maar moet gezien worden als een soort van toezicht van de provincieraad op de provinciegriffier inzake de interne controle binnen de provincie. Een controlesysteem is een dynamisch instrument dat vrij frequent aangepast moet worden, onder meer ingevolge externe wijzigingen. Het is evenwel niet de bedoeling dat de provinciegriffier elke wijziging in het interne controlesysteem onmiddellijk voorlegt aan de provincieraad, maar wel minstens eenmaal per jaar. Het is aanbevelenswaardig op dat moment aan te geven hoe de eventueel vastgestelde gebreken of nieuwe situaties door de wijzigingen werden opgevangen of zullen worden opgevangen. Op die manier kan de provincieraad zicht houden op de ingebouwde controlepunten bij de uitvoering van het beleid. De provinciegriffier moet jaarlijks rapporteren aan de deputatie en aan de provincieraad over de organisatie en de werking van het interne controlesysteem (art. 97 PD). Het is wenselijk dat de rapportering door de provinciegriffier en de goedkeuring door de provincieraad tijdens dezelfde zitting gebeuren.

Het is dus zeker niet noodzakelijk dat de provincieraad het interne controlesysteem op 1 december 2006 goedkeurt. Het is voldoende dat de eerste goedkeuring door de provincieraad plaatsheeft voor 1 oktober 2007. Dit betekent niet dat de besturen op 1 december niet beschikken over procedures van interne controle. Een interne controlesysteem is immers een element van goed bestuur en binnen de provinciebesturen bestaan er al richtlijnen over interne controle, weliswaar niet altijd uitgeschreven. Denk maar aan de vele interne onderrichtingen vanwege de deputatie of vanwege de provinciegriffier. Een eerste stap in het formaliseren van het interne controlesysteem kan daarom bestaan uit de inventarisatie van de bestaande procedures en de evaluatie ervan in het kader van de bepalingen van het provinciedecreet.

De provinciegriffier moet ook het personeel informeren over het controlesysteem en over de wijzigingen ervan. Hij kan hiervoor gebruikmaken van alle nuttige media, zowel schriftelijk als elektronisch.

In de toekomst zal de interne controle nog worden aangevuld met een externe audit. De bepalingen in het provinciedecreet daarover treden nog niet in werking. De controle op de werking van het bestuur is en blijft in eerste instantie de verantwoordelijkheid van het provinciebestuur zelf. Dat blijft ook zo op het ogenblik dat de externe audit wordt georganiseerd. Ook het bestuurlijk toezicht is een aanvullende controle die geen afbreuk doet aan de eigen verantwoordelijkheid van het provinciebestuur.

4.7.2 De uitgavenprocedure inzake overheidsopdrachten

De uitgavenprocedure wordt, ingevolge de nieuwe bevoegdheidsregeling in het provinciedecreet, grondig gewijzigd.

Nieuw in de provinciale organisatie is het concept van de budgethouder (zie verder onder punt 5. Budgethouderschap). De budgethouder heeft in de uitgavenprocedure tal van bevoegdheden. Zo is hij bevoegd voor het proces van de overheidsopdracht, de toewijzing, de betekening van de toewijzing, en de ontvangst, de registratie en de goedkeuring van de factuur (art. 156, § 1, PD).

Hieronder staat een overzicht van de minimale stappen in de procedure bij overheidsopdrachten. Het spreekt voor zich dat elk bestuur die stappen moet uitbreiden op basis van zijn eigen organisatiebehoeften.

fase	bevoegdheid	commentaar
vaststelling van de wijze van gunnen en van de voorwaarden	budgethouder	zie 5.4 Bevoegdheden van de budgethouder
voeren van de procedure	budgethouder	zie 5.4 Bevoegdheden van de budgethouder
toewijzing	budgethouder	zie 5.4 Bevoegdheden van de budgethouder
voorafgaand visum	financieel beheerder	zie 4.3.2 Wettelijkheidscontrole
betekening van de toewijzing	budgethouder	art. 156 en 178 PD
registratie van de vastlegging van de uitgave	financieel beheerder	art. 89, 2°, PD
registratie van de inkomende factuur	provinciegriffier	art. 86 PD

fase	bevoegdheid	commentaar
boekings van de inkomende factuur	Deputatie (financieel beheerder)	art. 53 ARPB en art. 89, 2°, PD
goedkeuring van de factuur	budgethouder	zie 5.4 Bevoegdheden van de budgethouder
aanrekening van de factuur	financieel beheerder	art. 89, 2°, PD
wettelijkheidscontrole	provinciegriffier	zie 4.3.2 Wettelijkheidscontrole
betalopdracht	provinciegriffier en financieel beheerder	zie 4.3.3 Financiële verrichtingen
boekings van de betaalopdracht en van de betaling	financieel beheerder	art. 89, 2°, PD

Ik merk op dat in deze procedure de betaalbaarstelling van de uitgave en het betalingsbevel niet meer voorkomen. Die bepalingen van de ARPB worden opgeheven. Volgens artikel 156, § 1, van het provinciedecreet moet de budgethouder de te betalen bedragen goedkeuren. Niets belet de besturen echter om de huidige documenten voor de betaalbaarstelling verder te gebruiken. Die documenten moeten echter ondertekend worden door de bevoegde budgethouder en niet meer door de deputatie. Als de provincieraad of de deputatie budgethouder is, kan de provincieraad of de deputatie die bevoegdheid tot het goedkeuren van de uitgaven delegeren aan de provinciegriffier (art. 156, § 4, PD). Voor bepaalde overheidsopdrachten heeft de decreetgever gewild dat de provincieraad de gunningswijze vaststelt (art. 43 PD) alvorens de budgethouder de procedure kan verder zetten.

Ook de bepalingen over de registratie van voorlopige vastleggingen werden opgeheven in de Algemene Regeling op de Provinciale Boekhouding. Niets belet de besturen echter om dat instrument verder te gebruiken.

Als bijlage bij deze omzendbrief vindt u de schematische voorstelling van die stappen in de uitgavenprocedure voor overheidsopdrachten.

4.7.3 De ontvangstenprocedure

Artikel 156, § 3, van het provinciedecreet stelt dat voortaan de budgethouder verantwoordelijk is voor de facturatie van de opbrengsten van het aan hem toevertrouwde budget. Het begrip opbrengsten moet zo ruim mogelijk geïnterpreteerd worden. Het begrip mag dus niet enkel in zijn boekhoudkundige betekenis gelezen worden. Dat artikel vervangt artikel 43, § 1, van de ARPB dat bepaalt dat alleen de deputatie het invorderingsrecht opstelt.

De budgethouder moet er dus voor zorgen dat alle invorderingsrechten van de provincie die verband houden met zijn budget, vastgesteld worden. Het betreft dus niet enkel invorderingsrechten die het gevolg zijn van opbrengsten maar ook alle overige rechten, zoals de rechten ingevolge investeringssubsidies of ten gevolge van de vervreemding van patrimonium.

Voor de inning van de ontvangsten verwijs ik naar punt 4.3.3 Financiële verrichtingen.

De financieel beheerder zorgt in volle onafhankelijkheid voor het debiteurenbeheer, inzonderheid voor de invordering van fiscale en niet-fiscale ontvangsten. Met het oog op de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen kan de financieel beheerder voortaan ook een dwangbevel uitvaardigen (art. 90 PD).

De financieel beheerder krijgt hiermee een belangrijk middel om de vorderingen van de provincie te kunnen innen. Met die bevoegdheid moet evenwel omzichtig omgesprongen worden zodat het bestuur niet wordt blootgesteld aan veelvuldige vorderingen tot schadevergoeding wegens het ongepaste gebruik van die bevoegdheid.

Daarom is het raadzaam dat, in overleg met de deputatie, in het interne controlesysteem de nodige afspraken worden vastgelegd over de voorwaarden voor het gebruik van die bevoegdheid. Om toepassing te kunnen maken van het dwangbevel is het noodzakelijk dat de schuld op het ogenblik van de betekening van het dwangbevel kan worden opgeëist. De schuldvordering moet zeker en vaststaand zijn. Dit betekent dat er een duidelijke rechtsgrond moet bestaan (contract, bewijs van geleverde prestaties tegen een vooraf vastgesteld tarief, ...) en dat de schuld vervallen is. Er zal ook moeten worden nagegaan of de schuldvordering niet voor redelijke betwisting vatbaar is.

5. Budgethouderschap

5.1 Situering

De decreetgever heeft ervoor gekozen om de bevoegdheid tot het aangaan van verbintenissen, het voeren van procedures voor opdrachten van aanneming van werken, leveringen of diensten en het toewijzen van opdrachten te verschuiven van de deputatie naar de budgethouder. Dat brengt met zich mee dat de inwerkingtreding van hoofdstuk I en II van titel II van het provinciedecreet ook de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het budgethouderschap tot gevolg heeft.

Het is bovendien niet alleen noodzakelijk maar ook wenselijk dat er, vóór de invoering van het nieuwe systeem van financieel beheer, gestart wordt met het budgethouderschap. Het responsabiliseren van personeelsleden in het algemeen en het budgethouderschap in het bijzonder zijn immers essentiële elementen van het provinciedecreet.

De inwerkingtreding van die bepalingen veronderstelt vervolgens ook dat de taken en verantwoordelijkheden die door het provinciedecreet aan die functie worden verbonden, in de desbetreffende functiebeschrijving worden vastgelegd.

5.2 Begripsomschrijving

Volgens artikel 154 van het provinciedecreet is het budgethouderschap de aan een ambtenaar of orgaan toegekende bevoegdheid tot beheer van een budget dat taakstellend is in die zin dat het een norm inhoudt waarvan de budgethouder de realisatie nastreeft. Het is dus een vorm van contractmanagement.

Taakstellend impliceert dat er een afspraak is gemaakt over welke doelstellingen gehaald moeten worden (welke producten of prestaties moeten worden geleverd binnen een bepaalde periode) en met welk budget die afspraak moet worden gerealiseerd. Budgethouderschap is dus geen vrijgeleide. Het houdt een duidelijke verantwoordelijkheid in voor de personen aan wie het is toegekend.

Het budget omvat in het kader van deze definitie meer dan alleen geldelijke middelen. Het betreft het geheel van beschikbaar gesteld dienstverleningspotentieel. Dat omvat onder meer het gebruik van gebouwen en materiaal, alsook competent personeel op wie een beroep gedaan kan worden.

Het budgethouderschap wordt toegekend via een delegatiebesluit. Daarin moeten minstens de volgende gegevens opgenomen worden :

- de tijdsduur van het budgethouderschap;
- de uiteindelijke bedoeling van het budgethouderschap (op het vlak van opdrachten, doelstellingen);
- de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, alsook de middelen (budget, personeel) waarover de budgethouder kan beschikken;
- de graad van autonomie waarover de budgethouder beschikt;
- de monitoring en de rapportering;
- de evaluatie en de eventueel positieve of negatieve gevolgen.

Het is wenselijk dat de afspraken tussen de budgethouder en het orgaan dat of de persoon die het budgethouderschap toekent jaarlijks worden vastgelegd in een afsprakennota. Daarin kunnen bepaalde elementen van het delegatiebesluit worden geconcretiseerd. De te bereiken jaardoelstellingen moeten wel aansluiten bij het algemene beleidsprogramma en de beleidsnota van het budget. De doelstellingen moeten ook monetair vertaald worden zodat de budgethouder over de nodige kredieten beschikt voor de uitvoering ervan.

De gemaakte afspraken moeten zo veel mogelijk specifiek, meetbaar, aanvaard, realistisch en tijdsgebonden zijn.

5.3 Soorten budgethouderschap en delegatiemogelijkheden

5.3.1 Het hoofdbudgethouderschap

Overeenkomstig artikel 155 van het provinciedecreet komt het budgethouderschap toe aan de deputatie, behoudens de uitzonderingen die bepaald zijn door of krachtens het provinciedecreet. De deputatie is dus de hoofdbudgethouder. Die bevoegdheid past in de opdracht van de deputatie als beleidsuitvoerend orgaan van het bestuur.

5.3.2 Wettelijk voorbehouden budgethouderschap

In een beperkt aantal gevallen heeft de decreetgever er echter wel voor gekozen om het budgethouderschap voor te behouden aan de provincieraad, de provinciegriffier of de financieel beheerder (bijvoorbeeld in artikel 43, § 2, artikel 57, 86 en 90 PD). Dat is niet expliciet opgenomen in het provinciedecreet, maar bepaalde taken houden onvermijdelijk een zekere vorm van budgethouderschap in.

5.3.3 Delegatiemogelijkheden

Totdat de provincieraad het begrip dagelijks bestuur of de voorwaarden bepaald in artikel 155, § 3 PD heeft vastgesteld, kan de deputatie de hem toegekende bevoegdheden niet overdragen. Eenmaal die voorwaarden zijn gecreëerd, heeft de deputatie de volgende delegatiemogelijkheden.

- De deputatie heeft de mogelijkheid om zijn bevoegdheid inzake budgethouderschap voor aangelegenheden van dagelijks bestuur te delegeren aan de provinciegriffier.

De provinciegriffier kan zijn overgedragen bevoegdheid met betrekking tot bepaalde budgetten betreffende activiteitencentra (provinciale diensten) verder delegeren aan andere (statutaire of contractuele) personeelsleden, rekening houdend met het organogram van de provinciale diensten. Het is dus evident dat het budgethouderschap eerst wordt toebedeeld aan de belangrijkste diensthoofden. Zij kunnen het budgethouderschap niet weigeren als hun functiebeschrijving erin voorziet. Bovendien zijn zij persoonlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het aan hen toevertrouwde budgethouderschap (art. 155, § 2 PD).

- Verder kan de deputatie, onder de door de provincieraad vastgestelde voorwaarden en na advies van de provinciegriffier, het budgethouderschap met betrekking tot bepaalde budgetten betreffende activiteitencentra of projecten rechtstreeks delegeren aan personeelsleden van de provincie. Dat kan ook voor aangelegenheden die het dagelijks bestuur te boven gaan.

Bij een project kunnen een of meer provinciale diensten betrokken zijn. Kenmerkend aan projecten is dat ze geen vast deel uitmaken van de provinciale organisatie. Ze kunnen echter wel periodiek terugkeren.

Ook hier moet de deputatie rekening houden met het organogram van de provinciale diensten. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen toevertrouwde bevoegdheid niet weigeren als hun functiebeschrijving erin voorziet. Bovendien zijn zij persoonlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het aan hen gedelegeerde budgethouderschap (art. 155, § 3, eerste lid, PD).

De provinciegriffier zal zijn advies verlenen binnen dertig dagen na het verzoek van de deputatie. Bij gebrek aan kennisgeving van het advies binnen de voormelde termijn kan aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan door de deputatie (art. 155, § 3, tweede lid, PD).

Een dergelijke delegatie is legislatuurgebonden en vervalt in ieder geval zes maanden na de algehele vernieuwing van de provincieraad (art. 155, § 3, derde lid, PD).

Het budgethouderschap mag nooit een doel op zich zijn. Het is slechts een instrument om te komen tot een beter overheidsmanagement. De decreetgever heeft verschillende mogelijkheden gegeven aan de deputatie om zijn bevoegdheid te delegeren inzake budgethouderschap. Bij de besturen die hiervan geen gebruikmaken, blijft het volledige budgethouderschap een bevoegdheid van de deputatie.

De delegatie of de toewijzing van de beleidsuitvoering aan het meest functionele niveau moet de efficiëntie, de effectiviteit en de zuinigheid van de dienstverlening ten goede komen. De scheidingslijn tussen de actoren kan hierdoor duidelijker getrokken worden. De politieke verantwoordelijkheid evolueert dan naar het bepalen van de hoofdlijnen van het beleid (de strategische doelstellingen), de evaluatie van de beleidsuitvoering en de beleidsbijsturing. Het ambtelijk apparaat van zijn kant wordt geresponsabiliseerd voor de beleidsuitvoering en voor de realisatie van de in dat verband overeengekomen doelstellingen. Een scheiding tussen de beleidsvorming en de beleidsuitvoering maakt het mogelijk een duidelijk en transparant beeld te verkrijgen van de na te streven doelstellingen, de vereiste middelen en de bereikte resultaten.

Die organisatorische scheiding vereist evenwel nieuwe vormen van overleg en interne controle. Het managementteam en een aangepast interne controlesysteem spelen hierbij een belangrijke rol. Bovendien moet het budgethouderschap gepaard gaan met een cultuurverandering binnen de provinciale organisatie. Concreet betekent dit dat er een omhooggang moet plaatsvinden van een rol- en functiegerichte cultuur naar een taakverantwoordelijke en prestatiegerichte cultuur. Die omschakeling veronderstelt de creatie van een voldoende draagvlak binnen het bestuur door de veranderingsbereidheid te stimuleren en een gunstige voedingsbodem voor budgethouderschap te scheppen. Het slagen van het interne verzelfstandigingsproces hangt dus niet enkel af van technische middelen en aangepaste regelgeving, maar evenzeer van waarden als dynamiek, initiatief en verantwoordelijkheidsgevoel. De regelgever kan alleen de instrumenten aanleveren, het is aan het bestuur om deze instrumenten optimaal te gebruiken.

5.4 Bevoegdheden van de budgethouder

De decreetgever heeft ervoor gekozen om een aantal bevoegdheden uitdrukkelijk toe te vertrouwen aan de budgethouder.

Wat de uitgavencyclus betreft, is de budgethouder volgens artikel 156 van het provinciedecreet bevoegd voor het aangaan van de verbintenissen, overeenkomstig het hem toevertrouwde budget. Hij voert daartoe de procedures voor opdrachten van aanneming van werken, leveringen of diensten en wijst de opdrachten toe. De deputatie treedt daarbij niet alleen op in zijn hoedanigheid van uitvoerend orgaan, maar vooral in zijn functie van hoofdbudgethouder.

De vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten komt evenwel toe aan de provincieraad. Dat is echter niet het geval voor opdrachten van dagelijks bestuur en voor opdrachten die nominatief in het vastgestelde budget zijn opgenomen en waarbij de provincieraad de wijze en voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld. In die gevallen stelt de deputatie de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten vast. Bij opdrachten van dagelijks bestuur beschikt de deputatie evenwel nog over de mogelijkheid om de bovenvermelde bevoegdheid te delegeren aan de provinciegriffier, die ze op zijn beurt kan toevertrouwen aan andere personeelsleden van de provincie als de deputatie dat bepaald heeft (artikel 43, § 2, 11°, artikel 57, § 3, 5° en 6°, en artikel 58 van het provinciedecreet).

De budgethouder keurt ook de te betalen bedragen goed overeenkomstig het hem/haar toevertrouwde budget. Dat houdt in dat de budgethouder bevoegd is voor het goedkeuren van de facturen, maar dat hij ook bevoegd kan zijn voor de uitgaven die niet voortvloeien uit een factuur zoals lonen. De uitbetaling van de lonen moet immers goedgekeurd worden door het orgaan dat of de persoon die het betrokken personeelslid heeft aangeworven, tenzij de wet het anders bepaald heeft (zie onder 5.3.2 Wettelijk voorbehouden budgethouderschap).

In afwijking van het bovenvermelde principe kan de provincieraad of de deputatie als bevoegde budgethouder beslissen de goedkeuring van de te betalen bedragen toe te vertrouwen aan de provinciegriffier. Op die manier kan bijvoorbeeld worden vermeden dat de provincieraad of de deputatie moet samenkomen om de betaling van de lonen goed te keuren. De provinciegriffier kan die bevoegdheid niet verder delegeren (art. 156, § 4, PD).

Wat de ontvangstencyclus betreft, is de budgethouder verantwoordelijk voor de facturatie van de opbrengsten van het aan hem toevertrouwde budget (art. 156, § 3, PD). Aangezien artikel 154 van het provinciedecreet stelt dat budgethouderschap het beheer van een budget inhoudt, is het raadzaam dat de budgethouder verantwoordelijk wordt gesteld voor de vaststelling van alle invorderingsrechten die verband houden met het hem toegewezen budget.

5.5 Verantwoordelijkheden van de budgethouder

Overeenkomstig artikel 152 van het provinciedecreet mag een verbintenis alleen maar door de bevoegde budgethouder worden aangegaan op grond van een goedgekeurde post die voorkomt op het budget of op grond van een voorlopig krediet.

De personeelsleden of de leden van de deputatie die in strijd hiermee verbintenissen hebben aangegaan, zijn persoonlijk verantwoordelijk, behoudens in de gevallen die door of krachtens het provinciedecreet worden bepaald. Dat doet geen afbreuk aan de eventuele medeverantwoordelijkheid van andere organen of personeelsleden van de provincie.

Het provinciedecreet heeft daar in artikel 153 wel een uitzondering op bepaald. De provincieraad kan zonder voorafgaande budgetwijziging voorzien in uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist, op voorwaarde dat hij daartoe een met redenen omkleed besluit neemt. In dezelfde omstandigheden en als het geringste uitstel onbetwistbare schade zou veroorzaken, kan de deputatie op eigen verantwoordelijkheid in de uitgave voorzien. De deputatie brengt de provincieraad daarvan onverwijld op de hoogte.

In de bovenvermelde gevallen worden de nodige kredieten onverwijld ingeschreven door een budgetwijziging. De betaling mag evenwel worden uitgevoerd zonder de budgetwijziging af te wachten. Kopieën van de besluiten van de provincieraad en van de deputatie hierover moeten aangetekend worden opgestuurd naar de gouverneur (art. 246, § 1, 4°, PD).

5.6 Rapportering

Bij de toepassing van de diverse delegatiemogelijkheden heeft de provincieraad behoefte aan een periodieke communicatie over de uitvoering van het budgethouderschap zoals de realisatiegraad van de afgesproken resultaten. Om hieraan tegemoet te komen, voorziet het provinciedecreet in een getrappt rapporteringssysteem (art. 163 en 164 PD), zoals dat hieronder beschreven staat.

- Als bepaalde personeelsleden door de provinciegriffier zijn aangesteld als budgethouder (art. 155, § 2, tweede lid, PD), rapporteren die minimaal eenmaal per kwartaal aan de provinciegriffier over de uitvoering van het budgethouderschap.

- Als de provinciegriffier budgethouder is (art. 155, § 2, eerste lid, PD), rapporteert hij minimaal eenmaal per kwartaal aan de deputatie over de uitvoering van het hem toevertrouwde budgethouderschap. Tegelijk rapporteert hij over de uitvoering van het budgethouderschap van de door hem aangestelde budgethouders.

- De personeelsleden die door de deputatie rechtstreeks met het budgethouderschap zijn belast (art. 155, § 3, PD), rapporteren hierover minimaal eenmaal per kwartaal aan de deputatie.

- De deputatie rapporteert minimaal eenmaal per semester aan de provincieraad over de uitvoering van het budgethouderschap.

6. Planning en financieel beheer

6.1 Algemene bepalingen

Door de inwerkingtreding van titel II van het provinciedecreet (het provinciebestuur) worden de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de provincieraad, de deputatie en de wettelijke (decretale) graden grondig gewijzigd. Aangezien de veranderingen een directe impact hebben op de financiële procedures binnen een provinciebestuur, moeten ook die aangepast worden. Hierdoor moeten een aantal artikelen van titel IV van het provinciedecreet (planning en financieel beheer) eveneens in werking treden en moeten een aantal bepalingen van de Provinciewet en de ARPB opgeheven worden.

6.2 De strategische meerjarenplanning

Artikel 142 en 143 van het provinciedecreet treden nog niet in werking. Het is immers niet realistisch om op korte termijn de besturen te verplichten een strategische meerjarenplanning volgens het nieuwe concept op te leggen. Dat concept moet immers eerst nog verder uitgewerkt worden in uitvoeringsbesluiten. In tegenstelling tot het budget is het begrip meerjarenplan bovendien niet strikt noodzakelijk voor de invoering van het budgethouderschap.

De artikelen van het provinciedecreet die al in werking treden en waarin verwezen wordt naar het strategische meerjarenplan, moeten ingevuld worden :

- op basis van het algemeen beleidsprogramma, zoals dat opgelegd is in artikel 66, § 2bis van de Provinciewet. Na haar verkiezing wordt dat door de deputatie voorgelegd aan de provincieraad. Het is belangrijk dat het algemeen beleidsprogramma, voor de duur van de legislatuur, minstens de belangrijkste (strategische) beleidsplannen bevat. Op die manier verwerven de besturen al de noodzakelijke ervaring inzake strategische planning tegen dat artikel 142 en 143 van het provinciedecreet in werking zullen worden gesteld. Met het oog op een efficiënt planningsproces is het

wenselijk dat de deputatie dat algemeen beleidsplan uiterlijk voor het einde van het jaar dat volgt op de provincieraadsverkiezingen en voor de deputatie beraadslaagt over het budget van het volgende boekjaar aan de provincieraad voorlegt;

- op basis van het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van het administratief toezicht op de provincies in het Vlaamse Gewest, waar in artikel 16 wordt verwezen naar het meerjarig financieel beleidsplan. Dit plan moet inzicht verstrekken in de aard en de omvang van het voorgenomen beleid en de dienstverlening, de beoogde doelstellingen en de financiële gevolgen die aan de uitvoering verbonden zijn. Het moet aansluiten bij het algemeen beleidsprogramma.

Op die wijze bied ik de provinciebesturen instrumenten aan om een strategisch plan op te stellen en aan de provincieraad voor te leggen, zonder hen hiertoe nu aanvullende formele verplichtingen op te leggen. Niettemin is het wenselijk dat de provinciegriffier het ontwerp van het algemeen beleidsprogramma opmaakt, en dat de financieel beheerder het ontwerp van het meerjarig financieel beleidsplan opmaakt, in overleg met het managementteam.

De besturen kunnen zo een groeiproces doorlopen om later te komen tot een volwaardig strategisch meerjarenplan.

6.3 Het budget

6.3.1 Situering

Overeenkomstig de definitie in artikel 154 van het provinciedecreet houdt het budgethouderschap een toegekende bevoegdheid in tot het beheer van een budget dat taakstellend is. Taakstellend impliceert dat er doelstellingen geformuleerd worden. Daarom moeten artikel 144, vierde en vijfde lid, en 145 van het provinciedecreet op 1 januari 2007 in werking treden. Die artikelen bepalen dat het budget bestaat uit een beleidsnota en een financiële nota.

6.3.2 De beleidsnota van het budget

Aangezien artikel 146 van het provinciedecreet niet in werking treedt, wordt de beleidsnota van het budget voorlopig ingevuld door het begrip algemene beleidsnota uit de Provinciewet. Die algemene beleidsnota bevat minstens de beleidsprioriteiten en -doelstellingen, de begrotingsmiddelen en de termijn waarin die prioriteiten en doelstellingen gerealiseerd moeten worden (art. 66, § 2, PW).

De beleidsnota van het budget kan nog geen concretisering inhouden van de beleidsdoelstellingen uit de strategische nota van het meerjarenplan omdat de bepalingen inzake de strategische meerjarenplanning nog niet in werking treden. De doelstellingen, opgenomen in de beleidsnota, kunnen echter wel aansluiten bij de beleidsdoelstellingen, opgenomen in het algemeen beleidsprogramma.

De beleidsnota is een beknopt en bevattelijk document dat concreet moet aangeven welke kortetermijndoelstellingen het bestuur wil realiseren (als concretisering van de langetermijndoelstellingen uit het algemeen beleidsprogramma) en welke middelen het bestuur hiervoor nodig heeft.

Het beleid moet bepaald worden op basis van hoofdlijnen. Bijgevolg is het wenselijk dat de provincieraad het aantal doelstellingen beperkt en ze maximaal afstemt op de behoeften van de eigen provincie. Het is dus niet raadzaam (en wellicht ook niet mogelijk) om alle activiteiten van de provincie in doelstellingen te vertalen. De raad moet zich in de eerste plaats concentreren op de wijzigingen die het bestuur wil aanbrengen aan de bestaande toestand.

Concreet moet de beleidsnota het antwoord bevatten op de volgende vragen :

- Wat willen de beleidsmensen bereiken (doelstellingen) ?
- Wat gaat het bestuur daarvoor doen (actieplannen per doelstelling) ?
- Hoeveel gaat dat het bestuur kosten (de raming van de uitgaven en ontvangsten per doelstelling) ?
- Hoe gaat het bestuur dat financieren (belastingen, subsidies, desinvesteringen, externe financiering) ?

De benodigde middelen moeten nader ingevuld worden in de financiële nota van het budget (voorlopig de huidige begroting).

In de beleidsnota moet ook de aansluiting worden gemaakt met de financiële nota van het budget (voorlopig de huidige begroting). Mijn administratie zal hiervoor modellen ter beschikking stellen die de besturen kunnen hanteren.

6.3.3 De financiële nota van het budget

De financiële nota van het budget wordt voorlopig ingevuld door de bepalingen betreffende de begroting van het koninklijk besluit van 2 juni 1999 houdende de algemene regeling van de provinciale boekhouding, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 9 oktober 2001. De begroting moet de financiële vertaling zijn van de beleidsdoelstellingen, geformuleerd in de beleidsnota van het budget.

6.3.4 De procedure voor de opmaak en vaststelling van het budget

Het voorontwerp van budget wordt opgemaakt door de administratie. Zowel de provinciegriffier als de financieel beheerder heeft daarbij een taak te vervullen. De provinciegriffier is verantwoordelijk voor het opstellen van het voorontwerp van de beleidsnota van het budget en de financieel beheerder voor het voorontwerp van de financiële nota van het budget. De provinciegriffier en de financieel beheerder moeten hiervoor nauw samenwerken met elkaar, in overleg met het managementteam.

Uiteindelijk zal de deputatie beslissen om het ontwerp van budget op de agenda van de provincieraad te doen plaatsen. Dat ontwerp moet op zijn minst veertien dagen voor de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de provincieraad worden bezorgd.

Het budget wordt ieder jaar door de deputatie, tijdens een vergadering die wordt gehouden in de maand oktober, aan de provincieraad voorgelegd.

De provincieraad stemt over het budget in zijn geheel. Elk provincieraadslid kan echter de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen van het budget die het aanwijst. In dat geval mag over het geheel pas gestemd worden na de stemming over een of meer onderdelen die aldus zijn aangewezen. De stemming over het geheel heeft dan betrekking op de onderdelen waarover geen enkel provincieraadslid afzonderlijk wil stemmen, en op de onderdelen die al bij een afzonderlijke stemming zijn aangenomen.

De regeling van het decreet van 22 februari 1995 blijft van toepassing op het toezicht op de begrotingen van de provincies. Artikel 172 tot en met 174 van het provinciedecreet met de bijzondere bepalingen betreffende het bijzonder toezicht treden immers nog niet in werking.

6.3.5 Budgetwijzigingen

Artikel 150 van het provinciedecreet treedt nog niet in werking. Bijgevolg blijven artikel 1, 3°, en 15 van de ARPB van toepassing. Begrotingswijzigingen (wijzigingen van de financiële nota van het budget) impliceren een wijziging van de financiële vertaling van de beleidsdoelstellingen uit de beleidsnota. Begrotingswijzigingen vereisen dus meestal een aanpassing van de beleidsnota.

De procedure voor de opmaak van het ontwerp van een budgetwijziging is gelijklopend met de procedure voor de opmaak van het budget. Het voorontwerp van de verklarende nota van budgetwijziging wordt opgesteld door de provinciegriffier en het voorontwerp van de financiële nota van budgetwijziging wordt opgesteld door de financieel beheerder. Ze doen dat beiden in overleg met het managementteam.

In het provinciedecreet is niet bepaald dat voor budgetwijzigingen het ontwerp veertien dagen vooraf naar de raadsleden moeten worden opgestuurd. Bijgevolg is de termijn die opgenomen is in artikel 21 van het provinciedecreet van toepassing.

7. Werking van de provincie

De bepalingen over de werking van de provincie treden met dit besluit volledig in werking. Die bepalingen zijn opgenomen in artikel 176 tot en met 183 en in artikel 188 en 189 over de akten en goederen van de provincie, alsook de deelname van de provincies aan rechtspersonen en de contracten tussen de provincies (artikel 184 tot en met 187 zijn al in werking sinds 1 januari 2006). Die bepalingen vergen geen nadere toelichting.

8. Participatie van de burger

Ook titel VI van het provinciedecreet treedt met dit besluit volledig in werking. Het betreft artikel 190 tot en met 214 over de klachtenbehandeling, de inspraak, de voorstellen van burgers en verzoekschriften aan de provincieraad, alsook de provinciale volksraadpleging.

Eén van de algemene beleidsdoelstellingen die de Vlaamse Regering voor ogen houdt, is het vergroten van de mogelijkheid voor de burger om bij het beleid van de provincie betrokken te worden. Dit komt de lokale democratie immers enkel maar ten goede. De kwaliteit van het beleid zal erdoor verbeteren en de provincie zal hierdoor ook meer geaccepteerd worden als bestuursinstantie.

Het provinciedecreet werkt hiertoe vijf elementen uit (zie hieronder) zodat de burger, als klant van de provinciale administratie, beter zal betrokken worden bij het beleid. Over het algemeen wordt de manier waarop de provincie deze punten concreet zal ontwikkelen, overgelaten aan de autonomie van de provincie mits respect uiteraard voor de bepalingen vermeld in het provinciedecreet. Alle hieronder vermelde artikelen treden in principe in werking op 1 januari 2007.

8.1 Klachtenbehandeling.(artikel 190 en 191 PD)

De provincieraad zal bij reglement een systeem van klachtenbehandeling organiseren. Dit is essentieel. Het spreekt voor zich dat het reglement ook bepaalt dat een rapportering inzake klachten elk jaar door de provincieraad wordt besproken zodat het beleid en de organisatie kan verbeterd worden. De provincie beslist autonoom over de verdere uitwerking hiervan. Eventueel kan het systeem worden uitgebreid.

8.2 Inspraak (artikel 192 en 193 PD)

Op die manier kunnen de burgers of doelgroepen hun mening geven over beleidsaangelegenheden. Hiertoe kan de provincie overgaan tot de oprichting van adviesraden en overlegstructuren.

8.3 Voorstellen van burgers (artikel 193bis tot en met artikel 193quinquies PD)

Deze artikelen werden ingevoegd ingevolge het decreet van 2 juni 2006 tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 (*Belgisch Staatsblad*, 30 juni 2006). De burgers kunnen zelf verzoeken om voorstellen en vragen met betrekking tot de beleidsvoering en dienstverlening op de agenda van de provincieraad te plaatsen en om eventueel ook toelichting hieromtrent te komen verlenen. Het provinciedecreet voorziet wel in aantal voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Binnen zijn bevoegdheid zal de provincieraad bepalen welk gevolg eraan wordt gegeven.

8.4 Verzoekschriften aan de gemeenteraad (artikel 194 tot en met artikel 197 PD)

Dit is een vernieuwing ten opzichte van de Provinciewet. Iedere burger heeft het recht verzoekschriften schriftelijk in te dienen bij de provinciedecreet. Het moet wel een onderwerp betreffen die behoort tot de bevoegdheid van de provincie. De provincieraad zal dan binnen de drie maanden na de indiening van het verzoekschrift een gemotiveerd antwoord verstrekken.

8.5 De gemeentelijke volksraadpleging (artikel 198 tot en met artikel 214 PD)

Deze bepalingen werden overgenomen uit de Provinciewet.

Daarnaast is de provincie vrij om nog andere initiatieven te ontwikkelen die de betrokkenheid van de burger kunnen verhogen zoals bijvoorbeeld de organisatie van een vragenuurtje, de inrichting van wijkcomités,

9. De provinciale verzelfstandigde agentschappen

Op enkele uitzonderingen na treden de bepalingen over de provinciale verzelfstandigde agentschappen (titel VII van het provinciedecreet) volledig in werking.

De bestaande provinciebedrijven, autonome provinciebedrijven en andere personen die door de provincie belast zijn met bepaalde taken van provinciaal belang, voor zover ze geen andere decretale of wettelijke rechtsgrond hebben, kunnen vanaf 1 december 2006 hun werking en statuten in overeenstemming brengen met de bepalingen van het provinciedecreet. De besturen zullen zich alleszins moeten conformeren met de bepalingen van het provinciedecreet alvorens de periode van 3 jaar na de algehele inwerkingtreding van titel VII, hoofdstuk II van het provinciedecreet een einde neemt (art. 266 PD).

Ter zake kunnen de provincies voortaan kiezen tussen interne of externe verzelfstandiging.

Artikel 215 tot en met 218 hebben betrekking op de intern verzelfstandigde agentschappen. Ze vervangen artikel 114bis, artikel 114ter en artikel 114quater van de Provinciewet over de gewone provinciebedrijven, die niet langer opgericht kunnen worden. De intern verzelfstandigde agentschappen voeren een boekhouding zoals de provincies.

De uitgaven- en ontvangstenprocedure volgen dezelfde weg als die van de provincie met dien verstande dat het hoofd van het agentschap als budgethouder in de plaats treedt van de deputatie. De betalingsopdracht wordt ondertekend door de provinciegriffier en door de financieel beheerder of hun gemachtigden. De financieel beheerder voert de boekhouding.

Wat de externe verzelfstandiging betreft, hebben de provincies voortaan de keuze tussen het autonoom provinciebedrijf en het provinciaal extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm. Bij de oprichting van een autonoom provinciebedrijf zullen de initiatiefnemers weliswaar moeten aantonen dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de provincie niet dezelfde voordelen kan bieden. Tot de oprichting van een agentschap in privaatrechtelijke vorm zal pas overgegaan kunnen worden als aangetoond wordt dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de provincie of in de vorm van een autonoom provinciebedrijf niet de vereiste voordelen kan bieden.

Artikelen 219 tot en met 224 bevatten een aantal algemene bepalingen die van toepassing zijn op beide vormen van externe verzelfstandiging. Vermeldenswaard is dat de bepalingen over formele motiveringsplicht en openbaarheid van bestuur, onverenigbaarheden en terbeschikkingstelling of overdracht van middelen, infrastructuur of personeel ook al onmiddellijk van toepassing worden op de bestaande bedrijven.

Afdeling II van het hoofdstuk over de externe verzelfstandiging heeft specifiek betrekking op de oprichting en werking van de autonome provinciebedrijven.

Artikelen 225 tot en met 227 regelen de voorwaarden waaronder een autonoom provinciebedrijf opgericht kan worden, de inhoud van de statuten en de procedure om statutenwijzigingen aan te brengen.

Artikel 228 beschrijft de beheersovereenkomst die gesloten wordt na onderhandeling tussen de provincie en het autonoom provinciebedrijf. In dat artikel wordt onder andere aangegeven welke aangelegenheden minstens door de beheersovereenkomst geregeld worden. De bepalingen in de beheersovereenkomst over de externe auditcommissie kunnen nog niet in werking treden aangezien de artikelen over de externe auditcommissie nog niet in werking treden.

Artikelen 229 tot en met 232 bevatten de bepalingen over de bevoegdheden en de samenstelling van de raad van bestuur, het directiecomité en de gedelegeerd bestuurder.

Artikel 233 over de bevoegdheid van de externe auditcommissie treedt wegens de bovenvermelde reden nog niet in werking. Het toezicht op de financiële toestand en op de jaarrekening wordt ondertussen verder opgedragen aan een college van drie commissarissen die door de provincieraad worden gekozen buiten de raad van bestuur van het provinciebedrijf, en waarvan ten minste één commissaris lid is van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren. De twee andere commissarissen moeten provincieraadslid zijn. Wat dat betreft, blijft artikel 114^{septies} van de Provinciewet van toepassing.

Artikel 234 betreft bepalingen over het personeel van het autonoom provinciebedrijf en de rechtspositieregeling ervan. Dat artikel bepaalt dat de overeenstemmende rechtspositieregeling van het provinciepersoneel van toepassing is op het personeel van het autonoom provinciebedrijf. Het autonoom provinciebedrijf stelt de afwijkingen op deze rechtspositieregeling vast, voorzover het specifieke karakter van het autonoom provinciebedrijf dat verantwoordt. Het provinciebedrijf bepaalt de rechtspositieregeling van de betrekkingen die niet bestaan binnen de provincie.

Artikel 235 regelt een aantal bevoegdheden van het autonoom provinciebedrijf, onder andere over het aangaan van leningen, het overgaan tot onteigeningen, het vaststellen van tarieven en het oprichten van andere rechtspersonen.

Artikel 236 beschrijft de financiële regels die van toepassing zijn op het autonoom provinciebedrijf. De eerste en de tweede zin van het eerste lid van dat artikel betreffen bepalingen over de opmaak van het budget en de jaarrekening, die uitgevoerd moet worden overeenkomstig de regels die van toepassing worden gesteld voor de boekhouding en de jaarrekening van de provincie. Omdat die regels voor de provincie nog niet in werking treden, kunnen ze ook niet in werking treden voor de autonome provinciebedrijven. Wat dat betreft, blijft artikel 114^{duodecies} van de Provinciewet van toepassing, dat de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen van toepassing verklaart op de autonome provinciebedrijven.

De overige zinnen van het eerste lid van artikel 236 en de overige leden van dat artikel kunnen wel in werking treden : ze betreffen de opmaak van een inventaris, de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur, het voorleggen van de jaarrekening en de opmaak van het budget.

Tot op het ogenblik van inwerkingtreding van de eerste en tweede zin van artikel 236 kan de opmaak van het budget van het autonoom provinciebedrijf zich beperken tot het opstellen van een raming van het resultaat volgens de indeling van de klasse 6 en 7 in de resultatenrekening en het opstellen van een investeringsplanning.

Artikel 237 tot slot regelt de ontbinding en de vereffening van het autonoom provinciebedrijf.

De laatste afdeling van het hoofdstuk over externe verzelfstandiging beschrijft de voorwaarden waaronder de provincies een provinciaal extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm mogen oprichten of erin mogen deelnemen. Artikel 240 van het provinciedecreet beschrijft de samenwerkingsovereenkomst die na onderhandeling gesloten wordt tussen de provincie en het agentschap. In punt 4° van dat artikel wordt verwezen naar de mogelijkheid om audittaken te laten uitvoeren door de externe auditcommissie. Aangezien de artikelen over de externe audit nog niet in werking treden, kan ook dit gedeelte van artikel 240 nog niet in werking treden.

10. De externe audit

Titel VIII, hoofdstuk 1, van het provinciedecreet over het bestuurlijk toezicht is reeds in werking getreden. Het tweede hoofdstuk van die titel over de externe audit treedt, op één bepaling na, nog niet in werking.

Alleen artikel 254, § 2, eerste lid, dat bepaalt wat onder externe audit wordt begrepen, kan en moet in werking treden omdat de controle van de commissarissen, zoals vermeld in artikel 240, punt 4°, van het provinciedecreet, in werking treedt behalve wat betreft de externe auditcommissie.

11. Diverse bepalingen en slotbepalingen

Artikel 260 over de wijziging van de grenzen treedt eveneens in werking (artikel 259 over de schrijfwijze van de naam van de provincie is al in werking sinds 1 januari 2006).

II. Ondersteuning door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur

Deze omzendbrief moet gezien worden als een element van het geheel aan maatregelen waartoe ik mijn administratie opdracht heb gegeven om de inwerkingtreding van de bepalingen van het provinciedecreet bij de besturen te ondersteunen.

Op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (www.binnenland.vlaanderen.be) zal de nodige documentatie aangeboden worden (gecoördineerde regelgeving, stroomschema's, FAQ's). Die informatie zal regelmatig aangevuld worden met nieuwe voorbeelden, ervaringen en voorbeelden van goede praktijken.

Via Binnenl@nd, de elektronische nieuwsbrief van het agentschap, zullen de besturen hiervan op de hoogte worden gebracht. Daarin zullen ook alle initiatieven hierover worden bekendgemaakt. Inschrijven op die nieuwsbrief kan via de vermelde website.

Vragen kunnen per brief opgestuurd worden naar het Agentschap voor Binnenlands Bestuur of kunnen gemaild worden naar : binnenland@vlaanderen.be. Ik vraag met aandrang om de vragen uitsluitend schriftelijk te formuleren. Die werkwijze heeft niet alleen een duidelijker probleemstelling tot gevolg, maar laat ook toe de vragen en antwoorden beter te volgen, de uniformiteit te bewaken. Zo kunnen de vragen ook gemakkelijker doorgegeven worden aan de diverse medewerkers, die zo snel mogelijk een antwoord zullen versturen.

Er worden in het kader van het vormingscentrum voor lokale besturen afspraken gemaakt met de provinciale bestuursscholen en academische instellingen om maximaal ondersteunend te werken voor het welslagen van dit veranderingsproject.

Ik kan niet genoeg benadrukken dat deze begeleiding, net zoals het proces binnen elk bestuur, geen kortetermijninspanning is, maar een evoluerend en dynamisch geheel.

III. Inwerkingtreding van de overige bepalingen van het provinciedecreet

De elementen van administratieve organisatie die op 1 december 2006 in werking treden, zijn belangrijk in het licht van de voorbereiding van de volgende fase : de vernieuwing van de planningsverrichtingen, de boekhouding, de financiële rapportering en de externe audit.

Met de vertegenwoordigers van de provincies zal een tijdstabel worden overlegd omtrent de nog te nemen uitvoeringsbesluiten inclusief deze die het provinciedecreet verder in werking zullen stellen.

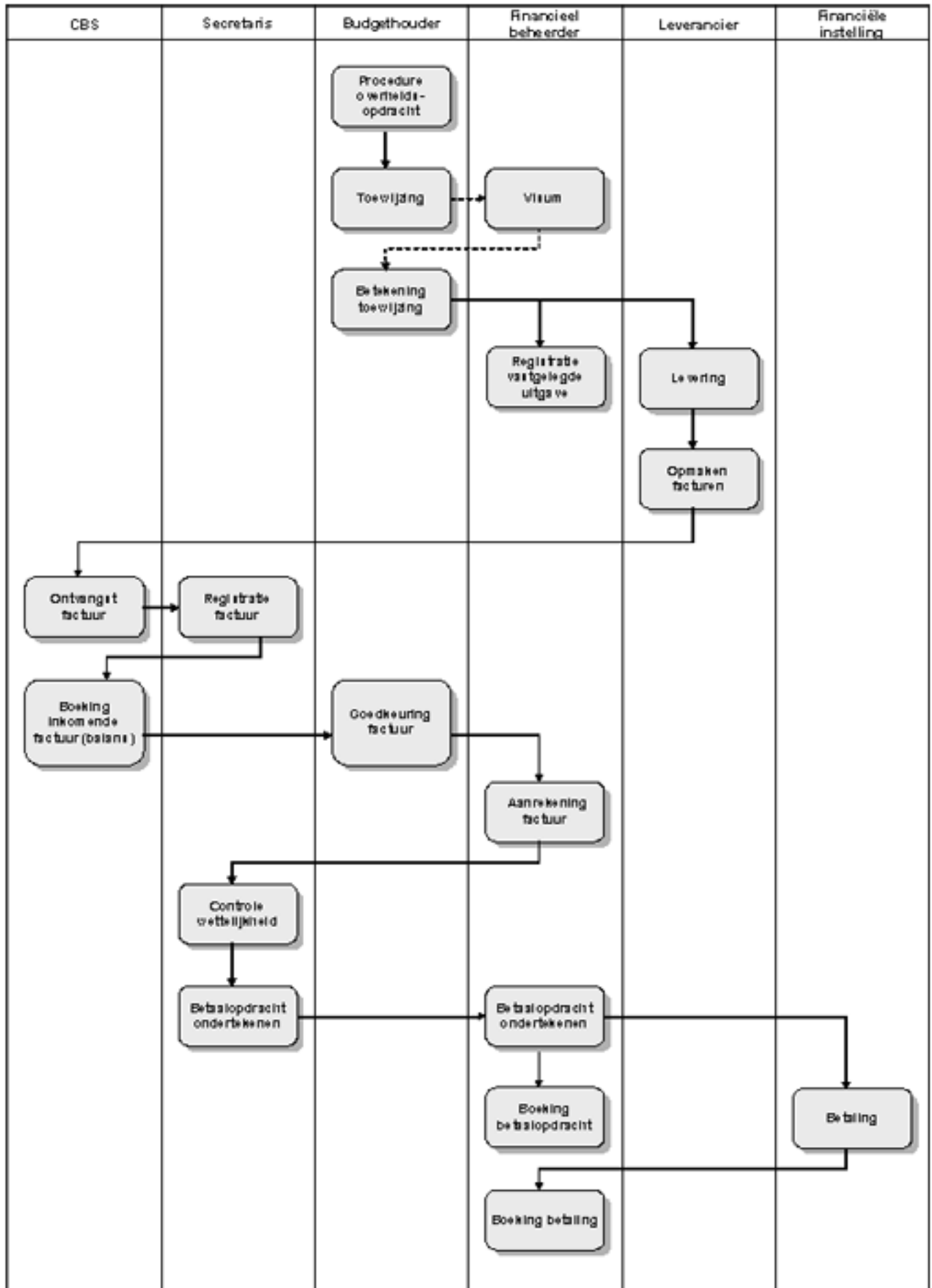
Ik verzoek u, mijnheer de gouverneur, de datum van de bekendmaking van deze omzendbrief in het *Belgisch Staatsblad* op te nemen in het volgende nummer van het Bestuursmemoriaal.

Ik zend alle besturen rechtstreeks een afschrift van de omzendbrief. De omzendbrief kan ook geraadpleegd worden op het volgende internetadres : <http://www.binnenland.vlaanderen.be>.

M. KEULEN,

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering

Bijlage. — Uitgavenprocedure voor overheidsopdrachten

INHOUDSTAFEL

I. Inwerkingtreding van sommige bepalingen van het provincie-decreet op respectievelijk 1 december 2006 en 1 januari 2007

1. Situering

2. Werking van de politieke organen

3. Personeel

3.1 Situering

3.2 De provinciegriffier en de financieel beheerder

3.3 Evaluatie van de decretale graden (provinciegriffier en de financieel beheerder)

3.4 De zekerheidsstelling van de ontvanger

4. Administratieve organisatie

4.1 Situering

4.2 Het organogram

4.3 Bevoegdheden van de provinciegriffier en de financieel beheerder

4.3.1 Algemeen

4.3.2 De wettelijkheidscontrole

4.3.2.1 De wettelijkheidscontrole die voorafgaat aan de verbintenis

4.3.2.2 De wettelijkheidscontrole die voorafgaat aan de betalingsopdracht

4.3.3 Financiële verrichtingen

4.3.3.1 Algemene bepalingen

4.3.3.2 De betalingen volgens de gewone procedure

4.3.3.3 De inningen volgens de gewone procedure

4.3.3.4 De uitgaven met onmiddellijke betaling

4.3.3.5 De ontvangsten met onmiddellijke inning

4.3.3.6 Betalingen in verband met thesauriebeheer

4.3.3.7 Slotbepalingen

4.4 Het managementteam

4.5 De afsprakennota

4.6 Definiëring dagelijks bestuur

4.7 Interne controle

4.7.1 Algemene bepalingen

4.7.2 De uitgavenprocedure inzake overheidsopdrachten

4.7.3 De ontvangstenprocedure

5. Budgethouderschap

5.1 Situering

5.2 Begripsomschrijving

5.3 Soorten budgethouderschap en delegatiemogelijkheden

5.3.1 Het hoofdbudgethouderschap

5.3.2 Wettelijk voorbehouden budgethouderschap

5.3.3 Delegatiemogelijkheden

5.4 Bevoegdheden van de budgethouder

5.5 Verantwoordelijkheden van de budgethouder

5.6 Rapportering

6. Planning en financieel beheer

6.1 Algemene bepalingen

6.2 De strategische meerjarenplanning

6.3 Het budget

6.3.1 Situering

6.3.2 De beleidsnota van het budget

6.3.3 De financiële nota van het budget

6.3.4 De procedure voor de opmaak en vaststelling van het budget

6.3.5 Budgetwijzigingen

7. Werking van de provincie

8. Participatie van de burger

8.1 Klachtenbehandeling (artikel 190 en 191 PD)

8.2 Inspraak (artikel 192 en 193 PD)

8.3 Voorstellen van burgers (artikel 193*bis* tot en met artikel 193*quinquies* PD)

8.4 Verzoekschriften aan de gemeenteraad (artikel 194 tot en met artikel 197 PD)

8.5 De gemeentelijke volksraadpleging (artikel 198 tot en met artikel 214 PD)

9. De provinciale verzelfstandigde agentschappen

10. De externe audit

11. Diverse bepalingen en slotbepalingen

II. Ondersteuning door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur

III. Inwerkingtreding van de overige bepalingen van het provinciedecreet